

Roma - Berlin - Tokyo ve Moskova arasında bir blok teşkili isteniyor

Nisanda Sovyetlerle Japonlar arasındaki ihtilâflar halledilecekmiş Almanların hedefleri

Berlin hükümeti Sovyetlerle Japonlar arasında mevcut bilûmum ihtilâflı meselelerin halledilmesi için büyük bir gayret sarfediyor

Yakında İtalyaya bir Japon heyeti geliyor

Nevyork 14 (Hususi) — Fin - Sovyet harbinin nihayete ermesinden dolayı derin bir memnuniyet hissedilen Alman hükümeti, şimdi de Sovyetlerle Japonya arasında mevcut bilûmum ihtilâflı meselelerin halline çalışmaktadır.

Berlin hükümeti, şiddetle arzu ettiği bu neticeyi elde etmek için gerek Moskova, gerek Tokyo hükümetleri nezdinde bütün nüfuzunu kullanmaktadır. Bunun neticesi olarak Sovyet - Japon münasebatında bir salâh görüldüğünü de itiraf etmek lâzımdır. En geç Nisan ayında, iki devlet arasındaki bütün muallâk meselelerin hal'ine intizar edilmektedir.

Sovyet - Japon iktisadî müzakereleri

Berlin 14 (Hususi) — Moskova'da Japonya ile Sovyetler arasında başlamış olan iktisadî müzakereler, müsbet bir tarzda inkişaf etmektedir. Yakında, balık avına müteallik anlaşma imza edilecektir.

Hudud ihtilâflarının hal'ine memur komisyon da, kısa bir zamanda mesaisini bitirecektir.

Bunlardan başka, Sakalin adasındaki

İtalyaya gelecek olan heyetin reisi eski Japon başvekilî Saito

kömür madenleriyle petrol kuyularının işletmesi meselesi kalmaktadır ki, bu mesele (Devamı 8 inci sayfada)

Finlândiyada 400 bin kişi meskensiz kaldı

Sovyetlere terkedilen araziden binlerce Finli hicret ediyor

Fin ordusu tayin edilen hududlara çekilir çekilmez İsveç, Norveç ve Finlândiya arasında tedafüî bir pakt aktedilmesi için müzakerelere başlanacak

Londra, 14 (Hususi) — Fin - Sovyet harbinin nihayete ermesini müteakib, iki mühim mesele ortaya çıkmıştır.

Birincisi, harb tahribatı yüzünden meskensiz ve işsiz kalan 400 bine yakın ahali ile Sovyetlere terkedilen münhakalardan hicret eden Finlerin iskân meselesidir. Bunlar, hayvan ve eşyalarıyla bugünden itibaren dahilî Finlândiya'ya gelmeğe başlamışlardır.

Fin makamları, bu zavallıların tahliyesini kolaylaştırmak için bütün nakil vasıtalarına el koymuşlardır.

Yardım işi için gerek Finlândiyada, gerek İsveçte harekete geçilmiştir. İki memekte de hususî teşkilâtlar vücade getirilecektir.

İsveç hükümeti bu maksada 18 milyon İngiliz lirası tahsis edecektir.

Tedafüî pakt

İkinci mesele de, İsveç - Norveç - Finlândiya arasında akti mutasavver tedafüî pakt meselesidir. İsveç ve Norveç hü-

Mareşal Manerhayn hükümetleri, Finlândiyanın bu husustaki teklifini kabul etmişlerdir. (Devamı 8 inci sayfada)

Beş senelik su programının ilk semereleri

Adana 14 (Hususi) — Tarsus ırmağı regülâtörünün küşadı münasebetiyle Nafia Vekili General Ali Fuad Ce- (Devamı 3 üncü sayfada)

Almanyanın Türkiyeye karşı siyaseti

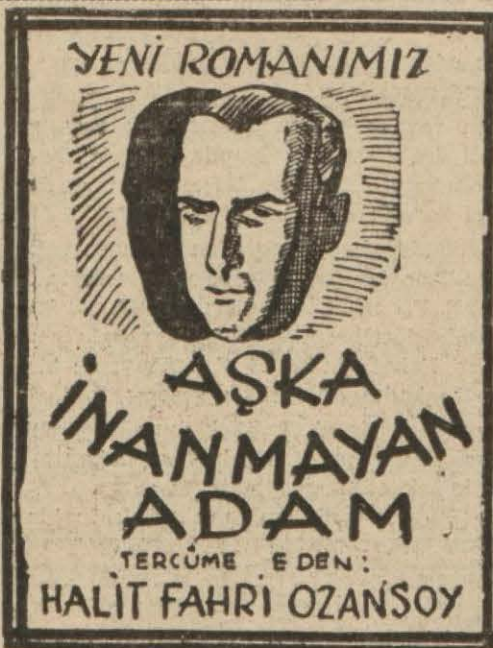
Berlin, Türkiyeyi İngiliz, Fransız ittifak sisteminden ayırmak istiyor muş

Kopenhag, 14 — «Politiken» gazetesinin Berlin muhabiri, Almanyanın halihazırda beklemekte olduğu şeyin (Devamı 8 inci sayfada)

Sovyetlere karşı manevî ambargo

Nevyork 14 — Associated Press'in itimad edilir bir kaynaktan aldığı bir habere göre, Birleşik Amerika hükümeti, Sovyetler Birliğine karşı manevî ambargonun, ilânihaye devamına karar vermiştir.

Vaşington hükümeti zimamdarları Sov (Devamı 8 inci sayfada)

Bugün
Hatıralar arasında
YAZAN
Ustad
Halid Ziya Uşaklıgil
(Bugün 6 ncı sayfada)

Sovyet Rusya yeni bir harbe sürüklenmiyecek

Pravda gazetesi diyor ki

Emperyalist devletlerin çarpışmasına iştirak etmiyerek müstakil siyaset takibini arzu eden Sovyet milleti, milletlere sayısız musibetler getiren bir harbe sürüklenmiyecektir.

Moskova, 14 — Pravda gazetesi Fin - Sovyet barış muahedesinin akti münasebetiyle neşrettiği başmakalede hülâsatan şöyle demektedir: Sovyet hükümeti kendisine çizdiği programı tatbik etmiştir. Batı-şimal hududumuzun ve bilhassa dünyanın en mühim işçi merkezi olan Lenin-

gradın emniyeti tamamen temin edilmiş bulunmaktadır. Bu yeni Sovyet zaferi yalnız Sovyet milleti tarafından değil, aynı zamanda bütün dünya işçileri tarafından memnuniyetle karşılanmıştır. Aktedilen muahede karşılıklı ve sağlam müsalemetper- (Devamı 8 inci sayfada)

Vells bugün yeniden Mussolini ile görüşecek

Londra matbuatına göre Wells Vaşingtona vardıktan sonra Ruzvelt bir sulh teşebbüsünde bulunacak

Paris 14 (Hususi) — Bu sabah bir tayyare ile Londradan hareket eden Sumner Wells, saat 10.40 da Parise muvasalat etmiştir.

Wells, öğleden sonra başvekil Daladye tarafından kabul olunmuş ve Ruzveltin şahsî bir mesajını mumaileyh he tevdi etmiştir.

Bu vesile ile iki devlet adamı arasında cereyan eden görüşme yarım saat sürmüştür.

Gece İtalyaya hareket eden Wells, yarın Romada Mussoliniye mülâki olduktan sonra, Napoli yolile Nevyorka dönecektir.

Ruzveltin mümessili Pazartesi günü Napoliden vapura binecek ve Mart sonlarında Amerikada bulunacaktır. Ve orava varır varmaz da Avrupa seyahati hakkındaki raporunu Reiscümhur Ruzvelte verecektir.

Reuter aiansının siyasi muharriri - ne göre, çok mufassal olacak olan bu raporun en bariz vasfını bir taraftan müttefiklerin ve diğer taraftan da Almanyanın hâzîni şartlar altında sulhü aktedebileceklerinin tetkiki teşkil edecektir.

Wells refikası ile bir arada

İtalyanın iktisadî ve siyasi sahalarındaki emelleri de bu raporda nazarı itibara alınacaktır.

Wells'in Avrupadaki vazifesinin hedefini bildirmekten imtinainna rağmen Londra matbuatının mütemadiyen ar- (Devamı 8 inci sayfada)

Dost İranın bayramı

İran bugün başbuğ ve kurtarıcısının doğum yıldönümünü tes'id ediyor

Bugün, dost ve kardeş İranın en sevinçli günlerinden birini teşkil etmektedir. Değil yalnız Tahran, ülkenin küçük, büyük bütün şehir, kasaba ve köyleri bu sevincin akisleriyle çalkarmakta; İranın haric ve dahilindeki bütün İranlılar da, Nevruzdan sonra en manalı olarak saydıkları bu bayramlarını tes'id etmektedirler. Çünkü başbuğları, kurtarıcıları Alâhzretî Hümayuni Şehinşah Pehlevi hazretleri bundan altmış iki yıl evvel doğmuşlardır ve bugün o mes'ud tarihin mutlu yıldönümüdür.

Filvaki, türlü türlü idarelerin, bütün kuvvetini göklerden aldığı iddia eden sultanların, ve bunlara sırtlarını dayayarak, adetâ ikinci bir saltanat süren Ahundların bir nevi çiftliği haline gelen İrani demirden iradesi, azmi ve engin yurdseverliği ile gayet kısa bir zamanda bu müstevlilerden kurtararak ona bugünkü medeniyet âleminde haklı bir yer temin eden Şehinşah Pehlevi, iş başına geçtiği tarihten itibaren gittikçe artan bir hızla ülkesini yeni baştan kurmuştur, bezemiştir, denebilir. Emniyet ve asayişin yalnız isminin bulunduğu bir diyarda, vatandaşlarına bu nimeti veren, ve en büyük istiklâl müeyyidesi olan orduyu yok-

A. H. Şehinşah Pehlevi

tan var eden, iktisadî sahalarla en büyük hamleleri yapan, dolayısıyla kapitülasyonları kaldıran; ülkenin başında asırlardır sürüp giden bir çiban, bir galle (Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

**Sovyet - Fin anlaşması
Avrupanın geri kalan
Kısmı için iyi mi
O'du, fena mı?**

Ekrem Uşaklıgil

Helsinki'den gelen bir telgraf anlatıyor:

— Hariciye nazırı Finlandiya'nın Sovyet Rusya ile hangi şartlar altında anlaşmış olduğunu izah etti. O söylerken şehirde bütün bayraklar yarıya indirilmişti. Derin bir matem vardı, halk ağlıyordu.

Tahmin edilebilir ki, dünyanın dört köşesinde bu haberi okuyan herkes kalbinin burkulduğunu hissetmiş, içinde derin bir acı duymuştur.

Bire karşı yüzle çarpışan Finlandiya, kadını ile, çocuğu ile, ihtiyarı ile çarpışan Finlandiya, kahraman Finlandiya bu neticeye mi lâyıktı?

Vatani yaşatmak için ölen 30 bin şehidin yattığı toprak bile ölenlerin çocuklarında kalmıyacak. Fedakârlığın hududunu da geçen 104 günlük âmansız bir mücadeleden sonra göreceğimiz akıbet bu mu olacaktır?

İnsan olup da, siyasi mülâhazaların fevkiye çıkınca, bu netice karşısında «yazık» hükmünü vermemek mümkün olamaz, bu noktada bütün dünya mütefiktir. Fakat bu sulh, bu anlaşma kahraman bir milleti mateme sokmuş olsa da Avrupanın geri kalan kısmı için iyi mi oldu, fena mı? suale verilecek cevap düşünenin menfaatine göre değişir.

★

Anlaşma olmasaydı:

Muhterem Fransız başvekilinin Fransız meclisinde söylemiş olduğu son söylevden anlıyoruz ki, mütefikkler eli bin kişilik bir yardım kuvvetini Norveç sahillerine çıkaracaklardı, İskandinavların muvafakatleri olsun veya olmasın, Norveç ve İsveç topraklarından geçirecek Finlandiyaya yollıyacaklardı. Bu takdirde Sovyet Rusya ile fiilen harb haline girmiş olacaklardı. Şimal Buz denizinde Sovyetlerle başıyan harbin muhtelif safhalardan atılarak pek kısa bir zaman zarfında tükünkâra kadar sirayet etmemesi mümkün olamazdı. Muhakkak ki, beşeriyet büyük bir harb, eskisinden de büyük bir harb karşısında kalacaktır.

★

Anlaşma yapıldığına göre:

Finlandiya harbinde az çok yorulan, eksiklerini de az çok anlamış olan Sovyet Rusyanın biraz dinlenmekten, yeni bir maceraya atılmayı istiyebileceği uzak bir ihtimaldir. Başkalarının yorulup yipranmalarını seyretmeyi müreccab bulması daha makul görünür.

Mütefikklerin Rusyayı tazyik etmeleri ihtimali ise Almanya petrol sevkinin önüne geçilmesini isteyen İngiliz ve Fransız gazetelerinin neşriyatından doğmuş bir şüphedir. Hakikatte Finlandiya cephesinde önlerine açılmış bir saha varken Rusya ile doğrudan doğruya harb haline gelip gelmemeyi dört ay incelemiş olan mütefikklerin şimdi o cephe kapanıktan sonra bir başka cephede Rusya ile mücadele açmayı düşünmeleri ihtimali faraziyeleri çok genişletmek olur. Demek ki 6 buçuk ay evvel iki cephede, daha geniş bir sahada başlamış olan harb Lehistan seferinin bitmesinden sonra tek cepheye inhisar etmiş, Sovyet - Fin anlaşmasından sonra da büsbütün dar bir muhitte kalmıştır. Ve Avrupa bir aralık bütün dünyaya yayılmak istidâhındayken mevziileşen bir harbin önündedir.

★

Sovyet - Fin anlaşması Avrupanın geri kalan kısmı için iyi mi oldu, fena mı? suale verilecek cevap düşünenin menfaatine ve mantık silsilesine göre değişir.

Dünya işlerinin; millî menfaatleri bir daha tekrâr edemeyecek fırsatlardan istifade ederek cezri hal şekillerine bağlamak suretile neticelendirilmelerini isteyenler ve harbin yıllarca sürmesi pahasına da olsa buna imkân görenler için Sovyet - Fin anlaşması elbette fena olmuştur. Buna mukabil harbin her vakitinden ziyade bir çıkmaza girmesinin iki tarafı da haksızlıkları tamir eden, adil bir sulh yapmaya sevkedeceğini düşünenler için, millî emellerin çok tehlikeli kısımlarına kadar gitmekten çekinenler için, bu harbin zorluklarını ve imkânsızlıklarını gördükten sonra bir diğerinin çıkmasını ihtimal haricinde bulan-

Resimli Makale:

≡Düşmedisen kurtulabilirsin≡

Bir bardağı taşıran sonuncu damla ise...

İnsanı uçuruma düşüren de sonuncu adımdır.

SÖZ ARASINDA

Tibet'in yeni
Dalai Laması

Bu sütunumuzda Tibetin ruhani ve muvakkat hükümdarlığına seçilecek yeni Dalai Lamanın, eski Lamanın öldüğü dakikada doğmuş bulunan 6 yaşlarında köylü bir Çin çocuğu olduğunu yazmıştık. Burada kendisini görüyorsunuz.

İki İngiliz çocuğunun
başlarına gelenler

İngilterede Sussex eyaletinde Camber şehrinde oturan iki yaramaz çocuk havanın güzelliğinden istifade ederek bir gece limanda bağlı bulunan bir sandalın içine atırlar ve fakat dalgalar sandalın hemen açığa sürüklerler. Çocuklar başı başıya başlarlar. Civarda bulunan ameller koşuşurlar, fakat yakında bir sandal bulunmadığından elleri bögürlerinde kalır. Nihayet bir cankurtaran merkezi meseleden haberdar ederler. Derhal bir cankurtaran sandalı çocukları aramaya çıkar, bütün araştırmalar neticesiz kalır.

Liman dairesi meseleden gemileri telsizle haberdar eder. Kırk sekiz saat çocuklardan hiç bir haber almamaz. Bunlardan ümit de kesilir.

Fakat, açık denizde bir gece ve yarım gün bocaladıktan sonra çocukların sandalını bir İsveç ticaret gemisi görür ve kurtarır.

Gemî Montevideoya gitmekte olan limana avdet eylemek imkânını bulmaz. Telsizle keyfiyetten liman dairesini haberdar eder. Çocuklar ancak geminin avdetinde, yani 12,000 mil katedildikten sonra evlerine ve baba ve analarına kavuşurlar.

12.850.625.910 telgraf

Son yapılan istatistiklere göre Birleşik Amerika cumhuriyeti dahilinde bir senede tam 12,850,625,910 telgraf çekilmiştir.

lar için Sovyet - Fin anlaşması elbette iyi olmuştur.

— Avrupa bir dönüm noktasındadır. Akıbeti, milletleri idare edenlerin realistiklerinin derecesi tayin edecektir.

Ekrem Uşaklıgil

Hergün bir fıkra

Greta Garbonun
izmaritleri

Greta Garbo İsveç gittiği zaman kendisini daha orada çocukken tanıyan ressam Merman'ı ziyaret etmişti. Greta Garbo ressamın evinde iki saat kadar oturdu, konuştular. Bu müddet zarfında artist birçok sigara içmişti.

Ertesi gün ressamın lisede okuyan oğlu, liseden eve döndüğü zaman cepleri şakırdıyordu. Ressam oğluna para vermemişti. Bu paraları nereden bulduğunu merak etti.

— Senin cebinde paralar şakırdıyor, nereden buldun söyle?

Diye bağırdı. Çocuk korkmuştu:

— Darıma baba, dedi, doğrusunu söyleyeyim. Dün Greta Garbonun burada içtiği sigaraların izmaritlerini arkadaşlarıma sattım.

İngiliz harbiye nezareti
"kadın askerler" için
emirname çıkarıldı

Harb başlayalıdanberi İngilizler kadın askerlerden azami istifadeyi temin için birçok tedbirler almışlardır.

Şimdi taht silâhta bulunan kadın askerler hakkında İngiltere Harbiye Nezareti ağır hükümleri ihtiva eden bir emirname çıkarmıştır.

Bu emirnamenin mühim maddeleri şunlardır:

1 — Fransada bulunan İngiliz askerleri, zabıtları bir vechile ailece orada bulunamazlar. Yani bir İngiliz askeri Fransada «tek» olarak kalmak mecburiyetindedir. Aynı mecburiyet kadın askerlere de şamilirdir.

Fransada izdivac edecek olan herhangi bir İngiliz zabıtlı veya askeri derhal «karısını» İngiltereye göndermek mecburiyetindedir. İzdivac eden «kadın asker» ise derhal kocasını gönderecektir.

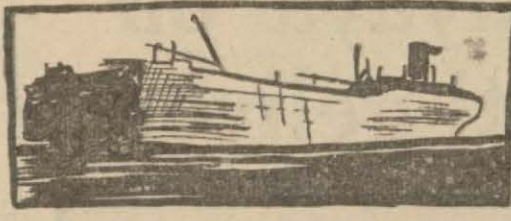
Kadın veya erkekte hangisinin vatana dönmesi icab ettiği hakkında tereddüdler hasil olmuştur. Harbiye Nezareti buna da şu cezri kararlar cevap vermiştir:

— Evlerden herhangi birinde daha az istifade ediliyor ise İngiltereye o dönecektir...

2 — «B. E. F.» erkek sübayları ile «A. T. S.» kadın sübayları beraberce halk arasında gezebilirler. Fakat bir «B. E. F.» sübayı ile bir «A. T. S.» kadın eri birlikte gezemez...

Mütakablen bir «A. T. S.» kadın sübayı bir erkek eri ile gezemez... Bu hüküm «Jokantalar»da tatbik edilmektedir.

B. E. F. Fransada bulunan erkek İngiliz

Ortasından yarıldığı
Halde batmayan gemi

İmperial Transport adında bir İngiliz petrol gemisi geçenlerde bir Alman tahribat gemisinin torpili ile ikiye bölünmüştür. Gemi on gün müddetle bir İngiliz kruvazörü tarafından çekilerek İskoçyada bir limana götürülmüştür.

Tayyare yolculuğunda
telgraf muhaberesi

Tayyare yolculuğu hem gündün güne emniyet arzulemekte, hem de her husta tekâmül eserleri göstermektedir. Bu cümleden olarak Amerikada «Trans-Canada Airlines» hattı yolcuları seyahat esnasında telgraf çekebileceklerdir. Yolcuların telgrafları radyo vasıtasile en yakın tayyare istasyonuna bildirilecektir. Bu yüzden manzâm ücret alınmayacaktır.

Büyük şahsiyetler ve "ben" kelimesi

Nevyorkta Siraküz üniversitesi talebesinden biri merak ederek büyük şahsiyetlerin (ben) kelimesini ne kadar kullandıklarını araştırmış ve Hitlerin her 54 kelimedede bir kere, Mussolininin her 83 kelimedede bir kere, Ruzveltin her 100 kelimedede bir kere, Daladenin her 234 kelimedede bir kere ve en nihayet Çemberlâynin her 250 kelimedede bir kere «ben» dediklerini tesbit eylemiştir.

ordusudur. «A. T. S.» kadın teşkilâtıdır.

Her iki teşkilâtın erleri beraberce gezebilirler...

3 — Kadınlar ancak «Harbiye Nezareti» tarafından verilen üniformalar giyebilirler. Kendi hesaplarına ve öedikleri vechile «fantezi» üniforma yapamazlar...

4 — Pek az olması şartile makyaja müsaade edilmmiştir.

5 — Kadınlar saçlarını mümkün mertebe kısa keseceklerdir. Uzun saçlarını muhafaza eylemek isteyenler saçlarını enselerinden yukarı iyice kaldıracaklardır.

6 — Makyaj ya kırmızı ya esmer olarak yapılabilir. Fakat az olması şarttır.

Esmer makyaj hoş görülmemektedir.

7 — Berber «askeri makam» emrindedir.

8 — Permananların adedi kat'iyetle tahdid edilmiştir. Ayda ancak bir permanan yapılabılırler...

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Hayatın birçok sahalarında yüzde on, on beş, hattâ 20 derecesinde pahalılaştığı muhakkak, fakat bu pahalılık aile bütçelerinde müessir oldu mu?

Bir arkadaş şunu anlattı:

— Dostlarımdan beş kişiye müracaat ederek sordum ve anladım ki, ayhık sarfiyatlarında yükselme yoktur, yalnız yemeklerin çeşitlerinde değişiklik yapılmış, giyime müte-

allik öteberi almaktan da vazgeçilmiştir. İşi biraz incelemek arzusu ile alışkın olduğum kasaba baş vurdum, o da evvelce günde 9 koyun alırken şimdi miktarı 6 ya indirmek mecburiyetinde kaldığını söyledi.

Bu arkadaşın anlattığı kaide umumiyetle tatbik edilirse bize öyle geliyor ki, hayat pahalılığından en ziyade hayatı pahalılaştırılanlar müteessir olacaklardır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kısası

Comedi Française'nin
Turnesi münasebeti...

E. Ekrem Talu

Fransızların: «Gayri resmî Fransız büyük elçileri» adını verdikleri, ve kendi kültür ve medeniyetlerinin her vesile ile propagandasını yaptırmağa vasıta eyledikleri Comédie Française artistlerinden seçme bir grup pek yakında memleketimize geliyor.

Günlerdenberi, birbirlerimize, kendikendimize sorup duruyoruz: «Bu yüksek sanatkarlar, temsilini hangi sahne üzerinde verecekler? Diğeri Balkan şehirlerinde az çok rabıtalı tiyatro binaları gördükten sonra bize gelen bu adamlara karşı tiyatro yokluğumuzdan utanmaya - cak mıyız?»

Yanılmıyorsam, daha geçen gün, İstanbul halk müessillerinden bazıları, ikinci şehrimizi mutlaka, ehemmiyetile mütenasib bir tiyatro binası ile techiz eylemek isteyen sayın Lütfi Kırdara epey hücum etmişler, bid'at saydıkları bu işten onu vazgeçirmek istemişlerdi.

Comédie Française'in turnesi tam zamanında gelmiş, ve şuurulu belediye resimimizin, zaten ekseriyetin tasvibine mazhar olan noktaî nazarımla takviye edecek bir vaziyet ihdas eylemiştir.

Şüphesiz ki, her cihetten bu kadar ileri giden bir memlekette, hâlâ derlitoplular bir tiyatro binasının bulunmayışı affedilmez bir ihmâl, bir kusurdur. Demagoji düşkünlüğü gerçi: «Daha pek çok oksizimiz varken, dünyanın masrafını edip de tiyatro inşa etmek ne demektir?» yolunda bir takım lâf ve güzafı kendi mesleklerine pek uygun bulurlar. Bulurlar ama, kazın ayağı öyle değildir. Milletler, dünya nazarında medeniyet seviyelerini isbat için demagojilerin rağmen, böyle kültür âbidelerini, ilk bakışta, belki de daha mübrem görünebilen diğer ihtiyaçlara takaddüm ettirmek mecburiyetindedirler.

Bize kendi kültür ve medeniyetlerinin meşru propagandasını yapmak üzere, ayağımıza kadar bir sanatkar zümresi gönderen Fransız dostlarımızı karşı, eğer şanımıza lâyık bir tiyatro binasına malik bulunmuş olsaydık, biz de onlara medeniliğimizin mukabil propagandasını yapmak fırsatını bu muş olacaklardı. Bu sefer kaçırdığımız bu fırsatı bir daha sefere telâfi etmek imkânını, muhterem doktor Kırdara, ve onun gibilere muhalefetle değil, müzaheretle temin eylemeliyiz.

Tiyatronun medenî bir camiada ne derece lüzumlu bir şey olduğunu, her ileri hareketten tevahhus eden padişah Abdülhamide bile anlatılmış ve o zamanki şehrimizi şehid Kudvan Paşa, bugün hâlâ yerine değerini kıyamadığımız Tepebaşı tiyatrosunu, bundan tam elli yıl evvel bina ettirmişti.

Ve bütün teknik kusurlarına, noksanlarına rağmen, o sahnede bize, Sara Berner'leri, Koklen'leri, Rejan'ları, Barte'leri, Mune Sülli'leri, Margrit Moreno'ları, Gabriyel Robin'leri görmek imkânını verdi.

Allahtan ki, zamanında ve bilâhaza bir çok iftiralara uğrayan, zemmedilen o hür fikirli ve çalışkan adam bu tiyatroyu yapmış da bizlere yadigar bırakmış. Yoksa bugün, Komedi Fransez artistlerini, Cincimeydanında bir salaş kurup orada oynatmak mecburiyetinde kalacaktık.

Yarın Tepebaşı tiyatrosunda Fransız kültürünün muhalled şaheserlerini zevkle temasa ederken, tiyatronun bânisini de hürmetle ve rahmetle yâdetmeyi unutmayalım!

E. Ekrem Talu

TAKVİM

MART					
Rumî sene 1365	15		Arabî sene 1389		
Mart 2	Resmî sene 1940	Kasım 129			
CUMA					
GÜNÜŞ			İMSAK		
S. D.	Sefer		S. D.		
6 12	6		4 34		
11 57			10 18		
Oğu		Kendi		Akşam	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
12 28	15 44	18 19	19 12	19 4	
V. 6 07	9 28	12	—	1 1	

TELGRAF HABERLERİ

Leh hükümeti tarafından beyaz bir kitab neşredildi

Hitler, Leh Hariciye Nazırı Bek'le görüşürken Lehistan Sovyetlerin aleyhine askerî harekâta girişecek olursa Almanyanın da bu harekâta iştirak edeceğini söylemiş

Paris 14 (Hususi) — Leh hükümeti tarafından hazırlanan beyaz kitab, bugün intişar etmiştir. 1933 den 1939 sene sine kadar resmi vesikalara istinaden Leh - Alman münasebatını anlatan bu kitabda, dikkate şayan şu hâdiseler kaydedilmiştir:

Eski Leh hariciye nazırı Bek ile Hitler arasında 1939, 5 Kânunusanide Berhtesgadende cereyan eden bir mülahakat esnasında Hitler, kuvvetli bir Lehistanın mevcudiyetini Almanya için elzem olduğunu, çünkü Rusya her ne rejim altında olursa olsun emperyalizmden vazgeçmeyeceğini söylemiş ve Lehistanın Sovyetlere karşı bir askerî harekete girişmek istediği takdirde, Almanyanın da bu harekete iştirak etmeğe hazır olduğunu bildirmiştir.

Hitler, Berlindeki Leh sefirine bir mülahakatı esnasında da, general Fon Şlayherin Rusya taraftarı olduğundan dolayı katledildiğini itiraf etmiştir.

Tekrar aynı kitabda, eski Sovyet hariciye komiseri muavini Potemkinin Varsova seyahatinden de bahsedilmektedir.

Potemkin bu münasebetle, bir Leh - Alman ihtilâfı karşısında Rusyanın Lehistanı mütemayil hayırhah bir bitaraflik muhafaza edeceğini Leh ricaline bildirmiştir.

Alman - İtalyan kömür itilâfı imzalandı

Alman kömürü İtalyaya şimendiferle ve ayda bir milyon ton miktarında gönderilecek

Roma 14 — İtalyan - Alman kömür itilâfı bugün imza edilmiştir. İtalya bu itilâf mucibince senede takriben 12 milyon ton kömür temin etmektedir. İtalya, bu suretle İngiliz kömürü ile Amerikan kömüründen müstağni olacaktır. Alman kömürü, İtalyaya şimendiferle ve ayda 1 milyon ton miktarında gönderilecektir.

Rusyadan gelen iptidai maddeler Berlin 14 (A.A.) — Berlin radyo -

su, İtalyanın muhtaç olduğu kömürü İtalyaya nakletmek üzere yakında 15 bin vagonun Alpler hududundan geçeceğini haber vermektedir. Diğer taraftan alınan malûmata göre Rusya - dan Almanya mütemadiyen iptidai maddeler sevkedilmesi, bu maddelerin Sovyet vagonlarından Alman vagonlarına nakli için hususî tesisata malik yeni istasyonlar inşasını zarurî kılmıştır.

Fransa tarafından Fethi Okyara büyük bir nişan verildi

Ankara 14 (A.A.) — Fransa Reisicumhuru tarafından Adil Vekili Fethi Okyara Legion d'Honneur nişanının Grand Croix rubesi verildi. Bu nişan Fransız büyük eliğliğinde sade bir merasimle müteakib büyük elçi Rene Massigli tarafından Fethi Okyara tevdi olunmuştur.

Malûm olduğu üzere Pariste memuriyet vermiş olan büyük elçiler oradan ayrıldıktan sonra kendilerine büyük bir nişan vermek müted olan bir şeydir.

Türkiye Cumhuriyeti nişanları ilga ettikten sonra bu nişanların taşınması mümkün olmamakla beraber bunları bir hatıra olarak kabul etmek ve saklamak hayli senelerden beri calz görülmektedir. Son defa Paristen ayrılmış olan büyük elçi Suad Davaza böyle bir nişan verilmesi üzerine kendisinden evvel elçilik etmiş bulunan Fethi Okyara aynı nazikâne muamelede bulunmuş ve Adil Vekili Fransız hükümetinin bu itina ve nezaketine derin şükranlarını sunmak suretile mukabele etmiştir.

Antakyada hayırsever bir kadının Kızlaya teberrüü

Antakya 14 (A.A.) — Bayan Mevlûde Serbetçi adlı hayırsever bir kadın takriben 10.000 lira kıymetindeki yirmi parçadan ibaret emlakını Kızlaya teberrüü etmiştir.

Yüksek Sovyet şûrası toplandı

Londra 14 (Hususi) — Moskovadan bildirildiğine göre yüksek Sovyet şûrası, Martın 27 sinde fevkalâde bir toplantıya davet edilmiştir.

Bu toplantı, 1936 senesinde kurulan yüksek şûranın şimdiye kadar yaptığı altıncı toplantıdır.

Bir Alman vapuru battı

Kopenhag, 14 (A.A.) — Kok yüklü olarak Bremeden Osloya gitmekte olan Bechenheim Alman vapuru Jutlandın garb sahilinde batmıştır. Tayfadan 23 kişi kurtarılmıştır. Diğerleri kayıbdır.

Eskişehirde pasif korunma tecrübəsi yapıldı

Eskişehir 14 (A.A.) — Eskişehirde on gündenberi faal bir şekilde devam eden pasif korunma kursunun bitim günü olan bugün şehrimizde hava hücumlarına karşı umum korunma denemesi yapılmıştır.

Saat 9.30 da verilen alârm işaretile başlayan bu denemede altı bombardıman tayyaresi havadan müteaddid hedeflere yangın tahrib ve gaz bombaları atmışlardır. Tayyarelere karşı, tayyare defai topları ve ağır makineli tüfekler ateş açmak suretile müdafaa da bulunmuşlardır.

Muvaffakiyetle neticelenen bu deneme saat 10.20 de verilen tehlike geçti işareti üzerine sona ermiştir. Bu gece de ışık söndürme ve karaltma denemesi yapılmıştır.

Bergama ovasında sularla çevrilen 7 köyle muvasala temin edildi

İzmir 14 (A.A.) — Son günlerde Bergama ovasında vukubulan seylâb neticesinde sularla mahsur kalan 7 köyle muvasala tekrar tesis edilmiş ve bazı yerlerde sarılmış olan koyunlar ve çobanlar kurtarılmıştır.

Hayvanlar arasında az miktarda telefât vardır.

Almanya Estonya ile iktisadî bir anlaşma yaptı

Berlin, 14 (A.A.) — Estonya ile Almanya arasında yapılmakta olan iktisadî müzakereler, dün bir itilâfın imzasile neticelenmiştir.

Pariste fırtına

Paris, 14 (A.A.) — Bugün Pariste bir fırtına çıkmış, ağaçları köklerinden sökmüş, kiremidler ve bacalar sokaklara dökülmüştür.

Hasarat mühimdir. Bir takım kimselelerin yaralanmış oldukları tahmin edilmektedir.

Fransız âyan meclisi gizli bir toplantı yaptı

Paris 14 (Hususi) — Âyan meclisinin bugünkü toplantısında Fin meselesinin müzakeresi için bir taktir verilmiştir.

Başvekil Daladye, istenen izahatı vermek üzere hâfi bir celse aktedilmesini teklif etmiştir.

Eski başvekil Lâval, meclisin bu teklife muvafakat ettiğini bildirmiş ve bunun üzerine derhal hâfi müzakerelere başlanmıştır.

Celse üç saat devam etmiştir. Âyan meclisi yarın tekrar toplanacaktır.

Bulgar Meclisinde müzakereler

Eski başvekiller Bulgaristanın tarihî haklarından bahsettiler

Sofya 14 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Bulgar meclisinin meclisindeki bütün konuşmaların nakline verilecek cevabın müzakeresi sırasında, eski nazırlardan Russeff hükümetin umumî siyasetini tasvir etmiş ve şimdiye kadar takib olunan sulh ve bitaraflik siyasetinde devam edilmesi lüzumunda ısrar göstermiştir.

Eski başvekil Muşanof, Bulgaristanın tek bir haricî siyaseti olduğunu, bu siyasetin milletin müttefik duygusuna dayandığını söylemiş ve Bulgar milletinin tarihî ve hayatî hak ve menfaatlerinin tanınmasını ve bu hak ve menfaatlerin riayet edilmesini istediğini kaydetmiştir.

Eski başvekil Çankof, sulh ve bitaraflik siyasetinin Bulgar milletinin arzu ve temayüllerine tamamen uygun olduğunu, Bulgaristanın faal teşriki mesaisi olmadıkça Balkan sulhünün müemmen olamayacağını Bulgaristanın ise meşru haklarının tanınması lâzım geldiğini ehemmiyetle kaydetmiştir.

Eski nazırlardan Stakof hükümet tarafından takip edilen haricî siyasetin milletin itimatında dayanan parlamento tarafından tasvib edilmediğini söylemiştir.

Garb cephesinde askerî harekât başlayacakmış

Amsterdam 14 — «Royter»

Burada zannedildiğine göre Finlandiyada harp nihayet başlamış olduğundan bu sene içinde Hitler garp cephesinde askerî harekâta başlamak niyetindedir. Hazırlıklar bütün kıy devam etmiştir. Bu hazırlıklar yalnız Almanyanın garbında değil bütün memleket içinde vukubulmuştur. İki ay müddetle bütün demiryolları Alman ordusunun ve harp endüstrisinin hazırlıklarına tahsis edilmiştir.

(a.a.)

Arab hükümetleri arasında

Kahire, 14 (A.A.) — «Elehram» gazetesi Bağdad ve Mekke hükümetlerinin Irak ile Suudi Arabistan arasında zuhur etmiş olan ihtilâfları halletmek üzere müzakerelere girişmiş olduklarını haber vermektedir. Suudi Arabistanın Londra seffiri, bu müzakereleri şahsan idare etmek üzere Bağdadda bulunmaktadır.

İngilterenin Harb tahsisatı

Londra 14 (A.A.) — Sir John Simon tarafından istenilen 700 milyon sterlin harp tahsisatı 2 ye karşı 492 reyile kabul edilmiştir.

İngiliz hükümeti harbi ne şekilde idare ediyor?

Eski Harbiye Nazırı Kamarada bir müzakere açılmasını istedi

Londra, 14 — Hore Belisha, hükümetin, harbin heyeti umumiyesini ne şekilde idare ettiğine dair Avam Kamarasında bir müzakere açılmasını istemiştir. Belisha bu talebe sebep olarak, Finlandiya harbini göstermiştir. Çemberlayn taraftarları, müzakeratın gizli celsede yapılmasını istemişlerdir. Fakat muhalefet taraftarı matbuat buna itiraz etmektedir.

İşçi muhalefet partisinin gizli veya aheni celse hakkında karar verilmek üzere önümüzdeki hafta bir müzakere açılmasını isteyeceği zannolunuyor

(A.A.)

Beş senelik su programının ilk semereleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

besoyun bir nutuk irad ettiğini bildirmiştim. Vekil nutkunda 5 senelik su programımızdan bahsetmiş, Eskişehir ve Konya ovalarile Orta Anadolunun ziraat yapılan diğer mühim kısımlarında da faaliyete geçildiğini, Kızılırmak ve Sakarya havzalarında gecikmeğe tahammül olmıyan büyük su mevzularının da ele alındığını faaliyetin Elâzığ ve Diyarbakır ovalarına kadar uzaltılacağı söylüyor demiştir ki:

Bugün faaliyetimizin ilk semeresi olarak açılma törenini yaptığımız tesisat ile ve kısmen ikmal edilen şebeke sayesinde 180 bin dekar arazivi sulama imkânları elde edilmiş olur. Önümüzdeki yıllar içinde diğer işlerimizi de işletmeğe açılması gibi mes'ud vesilelerle toplanmak en büyük emelimizdir. Ziraat mahsullerimizin randımanını ve dolayısıyla yurdumuzun servet ve refahını arttıracak olan bu mesaide devamımız için büyük başarıyı milletimizin azim ve gayretine dayanarak Millî Şefimizin işaret buyurdıkları vol ve çizdikleri program esasları dahilinde çalışmak benim için mübî bir şeref ve iftihar vesilesi olmaktadır.

Londra borsasında tenezzüller başgösterdi

Londra 14 (A.A.) — Londra borsasında, hemen hemen umumî bir tenezzül kaydedilmiştir. Seans sakin geçmiştir.

Londra 14 (A.A.) — Amerika ve Hindistan pamuk piyasasında 22 ilâ 25 puan tenezzül vardır.

Londra 14 (A.A.) — Kauçuk piyasasında az muamele olmuştur. Piyasa düşmüştür.

Rumen piyasasında İngiliz lirası 8 puvan indirildi

Bükreş 14 (A.A.) — Beynelmillel piyasalarda İngiliz lirası fiyatının düşmesi dolayısıyla Rumen dövizler bürosu, İngiliz lirasının kambiyo fiyatını 8 puan indirmiştir. Bu suretle İngiliz lirası 873 ten 865 e inmiştir.

Sabahian Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

Yeni bir çıkmazla karşı karşıya

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Garbi Avrupada başlayan, fakat harbeden taraflar iki müstahkem hatın arkasına çekilmiş buldukları için bir türlü inkişaf edemiyen muharebenin son zamanında diğer bir takım cephelere sırayet edilebileceği ümid olunuyordu. Meselâ Fin - Rus cephesi, müttefiklerin yardımlarıyla Sovyet Rusya aleyhine geniş bir gedik teşkil edilebilir. Fin mukavemetinin imkânsızlık karşısında devam edememesi ve iki taraf arasında bir kaç gün evvel bir sulh yapılması, böyle bir gedik açılması ihtimalini belki edebiyen ortadan kaldırmış oldu.

Bunun haricinde, Almanya tesir edilecek bir başka taarruz noktası ise, Avrupa coğrafyası üzerinde, göze çarpar şeylerden değildir. Bu vaziyet karşısında bakışların tekrar Garb cephesine tevaccüh etmesi kadar tabii bir şey yoktur.

Şimdiye kadar yapılan iddialara, ileri sürülen farazyelere rağmen bu cephede Almanya'yı taarruza geçecek sanmak yanlış olur. Bir çok askerî mühendislerin bu noktada birleşen mütealemleri, bizzat Almanyanın zaman zaman izhar ettiği temayüllerle de teyyüd etmekte bulunuyor. Şu halde, yapılacak taarruzu İngiltere ve Fransadan beklemek lâzım gelecektir. Bu iki devletten Fransa tam seferberliğini yapmış bir halde, dir. Yalnız İngilteredir ki bir kısım motörlü kıt'alarla hava kuvvetlerine aid istihzaratını tamamlamak için hummalı bir gayret sarfediyor. Buna hazırlık demek doğru değildir. Daha ziyade tefevvuk temin etmeye, ke uğraşılıyor demek daha münasibdir. Şimdi, her şey, bu tefevvukun ne zaman temin edilmiş bulunacağına bilmeğe kalıyor.

Her geçen günün Almanya aleyhinde olacağı iddia edenler için, müttefikler hesabına zaman mefhumunun kıymeti ancak bu zaviyeden ölçülmek lâzım gelir. Fakat bu hesabın, daha ziyade geçen harb için mevzu bahis olabilecek bir şey olduğu Alman - Sovyet Rusya anlaşmasından sonra bütün açıklığıyla tezahür etmiştir. Bugün, denizyollarından mahrum bulunmasına rağmen Almanya öyle bir ahız ve ita sahası bulmuştur ki bu saha ta Mançurya hududlarına kadar dayanmaktadır. Şu halde beklenilen de Almanya aleyhine mutlak netice verir bir hesap olamayacağı anlaşılıyor.

Bu vaziyette bakarak bugünkü Avrupa memleketlerini muharib olsunlar olmasınlar, bir çıkmaz içinde bulunur görmek yanlış bir rüyet değildir.

Bu vaziyette harb nasıl cereyan edilecektir? Taraflar, hangi istikametlerden birbirinin zayıf taraflarını bulmaya çalışacaklardır? Bunlar, bugün yalnız sizin, benim değil, emin olunuz ki iş başında bulunan mes'ul insanların da bakı olarak kendi kendilerine sordukları bir takım suallerdir ve inanın ki onlar da gene sizin, benim gibi bunların cevabını vermekte zorluk çekiyorlar. Vaziyet fasid dâire içindedir. Bundan nasıl çıkılabileceğini kestirmek mümkün değil gibi görünüyor, dersek ne yanlış ne de muharref bir mülahazada bulunmuş oluruz.

Selim Ragıp Emeç

Tuna nehrinin suları taşı

Bükreş, 14 (A.A.) — Tuna nehrindeki buzlar çözülmeğe başlamıştır. Birkaç gün sonra nehir münakalatının normal surette teassüs edeceği tahmin olunmaktadır. Bazı muntakalarda Tuna nehrinin suları taşarak kırları ve köyleri su altında bırakmıştır.

Giorgiada taşan sular, Romanya ile Bulgaristan arasında doğrudan doğruya irtibatı temin edecek olan feribot için inşa edilmek üzere bulunan bir seddi tahrib etmiştir.

Cenaze havası

Varşova radyosu son gece Polonyanın lâyetü evlâdi (Chopin) Şopenin lâyetü ve beynelmillel eseri olan matem havasını (Marche funebre) i çalarak susmuştur. Otuz üç milyonluk bir devletin defin merasimi öyle olmuştur. Dün gece Relsinki radyosunda Finlandiya hariciye nazırının hazin nutku da cevval, çetin yaşamıya lâik bir mîfetim çok üstün kuvvetler önünde nasıl baş eğdiğini gösteren bir ibret ve dikkat senfonisi oldu.

Leh milletî, asil, san'atkâr ve çalışkan bir millettir. Finlerin medeni hayat seviyesindeki mevkileri ise hasımlarından çok üstündü. Siyasî müvazenede fikir, san'at ve seviye ölçülerinin kıymeti olsaydı insanlık âlemi bir fazilet ve saadet dünyası olurdu. Halbuki teknik ve kültür insanları daha maddî, daha muhteris yapıyor. Bu da pek tabiidir. Çünkü kültürü olan insanın maddî ihtiyaçları kültüresiz insandan fazladır. Hayattaki müvazenesizlik ne kültürde ne teknikte; tabiatın o köhne nizamında. Büyük balığın küçük balığı yutması meselesinde.

Güneş nasıl şarktan doğup garbe batıyorsa, arz nastı gece ile gündüze tâbise üzerinde yaşayanlar da hilkatin bu değişmez nizamına tâbidirler. Buna kültürle karşı koymak için Avrupaya bir Şimal Amerikası rengi vermek lâzım, Buna da imkân yoksa eski dünya üzerinde daha pek çok cenaze havaları dinliyeceğimiz muhakkaktır.

Buhsan Cahid

Şehir Haberleri

Tıp bayramı dün merasimle kutulandı

Tıbbiyenin 113 üncü tesis yılı münasebetile Üniversite konferans salonunda bir toplantı yapıldı, gece de bir çay verildi

Merasimden bir intiba

Tıp Fakültesinin yıldönümü münasebetile tertib edilen tıp bayramı dün öğleden sonra saat 14 de Üniversite konferans salonunda büyük merasimle kutulandı.

Merasimde Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, Üniversite Rektörü Cemil Bilsel, Polis Müdürü Muzaffer Akalın, Tıp Fakültesi dekan ve profesörlerle bir çok doktorlar ve tıp talebeleri hazır bulunmuşlardır.

Saat 14 de Şehir bandosunun çaldığı ve talebinin hep bir ağızdan söylediği İstiklâl marşile merasime başlanmış, müteakiben Üniversite Rektörü kürsüye gelerek bir nutukla toplantıyı açmıştır.

Rektör bu nutukunda ezümle şunları söylemiştir:

— Değerli profesörler, aziz arkadaşlar, Bugün tıp bayramıdır. Tıp Fakültesi bundan 113 yıl evvel bugün kuruldu, fakültenizin ne mutlu bir hususiyetidir ki onun evladı olan bütün Türk doktorları onun kuruluş gününü bayram olarak almışlardır. Bunun için her yıl bugün bu salonda merasim yapılır.

Tıp Fakültesinin kuruluş gününü kutulamak için yapılan bu güzel ve manalı toplantısını Üniversite adına fahır duyarak açıyorum. Tıp bayramını, ünü büyük, değeri büyük, şerefi büyük Türk doktorluğuna ve her Türk doktoruna ve yarını dünden büyük yapmak kararile

İlk mektebliler bir hafta tatil yapacaklar

İlk mektepler, ikinci imtihan karnelerini tevzi ettikten sonra bir hafta tatil yapacaklardır. Nisanın ikinci gününden itibaren yedinci gününe kadar mektepler kapalı kalacaktır.

Maarif Vekâleti, garib bir tesadüfle hususî mektepleri, ekalliyet ve ecnebi mekteplerin ilk kısımlarını bu tatilden istifade ettirmeyi unutmamıştır. Vekâlet tarafından tanzim edilen talimatnamele göre hususî, ekalliyet ve ecnebi mekteplerin ilk kısımları, resmî ilk mektepler gibi tedrisat yapmaktadır. Vekâletin nazarı dikkati celbedilmiş, önümüzdeki tatil haftasından ecnebi ve ekalliyet mekteplerinin de istifade ettirilmesi istenmiştir.

Kavgacıları ayırmak isteyen bir genç yaralandı

Arabacılında oturan ve bu civarda arabacılık yapan Arab Osman adında biri Ali isiminde diğer bir arabacı ile bir iş meselesinden dolayı ötedenberi dargın bulunmaktadır.

Dün bu iki arabacı tekrar bir yük taşımak meselesinden münakaşaya başlamışlar, az sonra da sokak ortasında sille, yumruk birbirlerine girmişlerdir.

Bu sırada oradan geçmekte olan Süleyman adında bir genç kavgacıları ayırmak üzere aralarına girmek istemiş, bu sefer Arab Osman Süleymanın müdahalesine kızarak onunla dövüşmeğe başlamıştır.

Arab Osman Süleymanı bir hayli dövmüş, fakat hırslı bununla da almayıarak bıçağını çekmiş, neye uğradığını şaşırarak genci vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır. Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, cari Osman hakkında takibata başlanmıştır.

Dün üç vesaiti nakliye kazası oldu, üç kişi yaralandı

Dün şehrimizde üç vesaiti nakliye kazası olmuş ve üç kişi yaralanmıştır.

Fenerde Sultanselim caddesinde 8 numaralı evde oturan 14 yaşlarında İsmail adında bir çocuk Karagömrükten bindiği tramvayla Fatih'e gelirken atlamak istemiş, mervaffak olamıyarak tramvayın altına düşmüştür. Bu kaza neticesinde parmakları kesilen İsmail tedavi edilmek üzere Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Galatasaray lisesi memurlarından Hüseyinin nezdinde oturan 13 yaşlarında Ümrân adında bir çocuk ta dün, Ortaköyde Muallimnaci caddesinden geçerken 979 sayılı otomobilin sadnesine maruz kalarak vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı çocuk Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, kazaya sebep olan şoför hakkında takibata başlanmıştır.

Üçüncü kaza da Feriköyünde olmuştur.

Kurtuluş caddesinden geçmekte olan şoför Mansurun idaresindeki 3862 sayılı yük arabası birdenbire önüne çıkan Aşar adında bir Museviye çarparak başından yaralanmasına sebep olmuştur.

Yaralı tedavi altına alınmış, arabacı Mansur hakkında takibata başlanmıştır.

Mahkemelerde

Şeker saklıyan tüccar mahkemeye sevk edildi

Lion - Melba müessesesinin defterlerinde bir vukuf heyeti tarafından tetkikat yapılacak

Depolarında saklı şeker bulunan Seferoğlu, Melba-Lion çikolata fabrikası sahibleri hakkındaki tabkikat evrakının adliyeye verildiğini ve bulunan şekerlerin müsadere edildiğini yazmıştı.

Hâdis e traftında yapılmakta olan adli tabkikata ehemmiyetle devam edilmekte ve tabkikatı müddelimumi muavinlerinden Reşad Saka idare etmektedir.

Tüccar Seferoğlu hakkındaki hazırlık tabkikatı ikmal edilmiş ve kendisinin 120 çuval şekeri aldığı, arama yapıldığı sırada bunun büyük kısmını satmış bulunduğu ve bu sebeble ancak 34 çuval şeker elde edildiği tesbit olunmuştur. Seferoğlu, isticvabı sırasında:

— Ben, bu şekerleri şeker pahalılandıkdan sonra, ahbablara eski fiat üzerinden satmak maksadile almıştım.

Demmiştir. Şeker tüccarı olmadığı halde 3200 kilo şeker depo eden Seferoğlu, ihtikâr yapmak iddiasile, aslye 6 ncı ceza mahkemesine sevk edilmiştir. Suçu sübut bulunduğu takdirde, cezası iki seneden başlamak üzere sürgür ve 500 liradan 5000 liraya kadar para cezasıdır.

Lion - Melba fabrikası hakkındaki tabkikata da devam edilmektedir. Fabrikada depo edilmiş vaziyette bulunan 102 bin kilo şekerin, kimlerden alınmış olduğu araştırılmaktadır. Bu suretle şekerlerin millî koruma konunu mer'iyete girmeden önce mi, sonra mı alındığı tesbit edilecektir.

Bu maksadla, fabrikanın fatura ve defterleri tetkik edilmek üzere Sultanahmed 3 üncü sulh ceza hâkimliğine verilmiştir. Hâkim Münibin tayin edeceği bir ehli vukuf bu evrak üzerinde tetkikat yapacaktır.

Fabrika sahibleri ise, hâdis e de bir ihtikâr mevzuubahs olmadığını söylüyor:

— Biz; mamulâtımız için; senede 1 milyon kilo şeker sarfederiz. Bu şekerler, bizim ihtiyacımızın karşılığıdır.

Karısını öldüren katilin idamı istenildi

Beylerbeyinde işlenen mühim bir cinayetin muhakemesi birinci ağırceza da son safhaya varmıştır.

Suçlu İsa, Beylerbeyinde aralarında ihtilâf bulunan karısı Sadiyeyi 19 yerinden bıçaklamak suretile, bütün vücudünü delik-deşik etmek suretile öldürmüştü ve bu arada kaynanası Semihayı da bıçaklamıştı. Cınayete sebep, İsadın ayrı yaşayan Sadiyenin; İsmail Hakkı adında birle sevişmesi ve münasebet tesis etmiş olmasıydı.

Maznun hamal İsa; ağırceza da yapılan isticvabı sırasında:

— Beylerbeyinde; Cevizlik mevkiinde karımı bu adamla zina halinde yakaladım. Kaynanam da gözcülük ediyordu. Beni görünce; karımın aşkı tabancasını çekti; kadınlar da sövmeye ve üstüne hücumla kalkıştılar. Sonra ne yaptığımı bilemiyorum.

Demisti. Dünkü celsede mütaaleasını serdeden müddelimumi Übeyd; delillerle suçlu sabit olan İsadın fiilini ceza kanununun 450 nci maddesinin 5 inci bendine uygun bulmuştur. Bu madde hükmüne tevfi kan katilin idamını taleb etmiştir.

Dava karar verilmeğe üzere başka güne bırakılmıştır.

Şark Demiryolları aleyhindeki dava devam edildi

Tasfiye halindeki Şark Demiryolları şirketi aleyhine şirketin bir kısım memurları tarafından vazifelerinden ayrıldıkları sırada kendilerine münasib bir ikramiyeye verilmesi dolayısıyla açılan tazminat davasına

2 nci ticaret mahkemesinde dün devam edilmiştir.

Dava vekilleri; dünkü celsede; şu iddiaları sürmüştür:

— Şirket; memurlarına ikramiyeye vermek maksadile; meşhur «Bakıl» düsturuna tevfi kan bir cetvel hazırlanmasına lüzum görmüştü. Bu işde muhasib Jibon Kloda hava le edilerek; cetvel hazırlanmış; fakat sonra tetkik dahi edilmemişti. Bu cetvel hâlen 9 uncu işletmede mahfuzdur.

Mahkeme; mevzuubahs cetvelin celbine karar vererek duruşmayı talik etmiştir.

Bir matbuat davasına devam edildi

Afrodit neşriyatı münasebetile; gönderilen bir tezkibi neşretmemek ve Afrodit davasından bahseden yazıda şahsını halkın hususiyetine maruz bırakacak şekilde tahkir etmek iddialarile; İbrahim Hakkı Konyalı tarafından Cumhuriyet gazetesi aleyhine açılan bir davaya aslye 7 nci ceza mahkemesinde dün devam edilmiştir.

Mezkûr gazetenin neşriyat müdürü olan suçlu Hikmet Münifin vekili İrfan Eminin mahkemede mevzuubahs yazının Afrodit davasına aid bir safhayı arzettiğini söylemiş ve:

— Suç unsuru olduğu iddia edilen İbrahim Konyalı hakkındaki söz mahkemede geçmiş, fakat zabta geçmemiştir.

Demmiştir. Avukat bunu isbat maksadile de o günkü mahkeme celsesinde bulunan ve aynı sözleri yazılarda belirtmiş olan bazı adliye muharrirlerinin şahid sıfatile mahkemeye celblerini istemiştir. Neşredilmeyen tezkibin de eski türkçe yazılmış olduğunu ve bundan dolayı kanuna aykırı bir hareket yapmamak için gazeteye konulmadığını söylemiştir.

Mahkeme, müddelimumi ve suçlu vekillerinin taleblerine uygun olarak eski yazı ile yazılan tezkibin ibrazına, gösterilen müdafaa şahidlerinin dinlenmelerine mahal olmadığına karar vermiş ve duruşmayı talik etmiştir.

Kastamonu hususî muhasebe tahsildarı tevkif edildi

Zimmetine 100 lira geçerek, İstanbula fiir eden Kastamonu hususî muhasebe tahsildarı Tevfik, şehrimizde yakalanmıştır.

Adliye verilen suçlu, Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkiminin kararile tevkif edilmiştir.

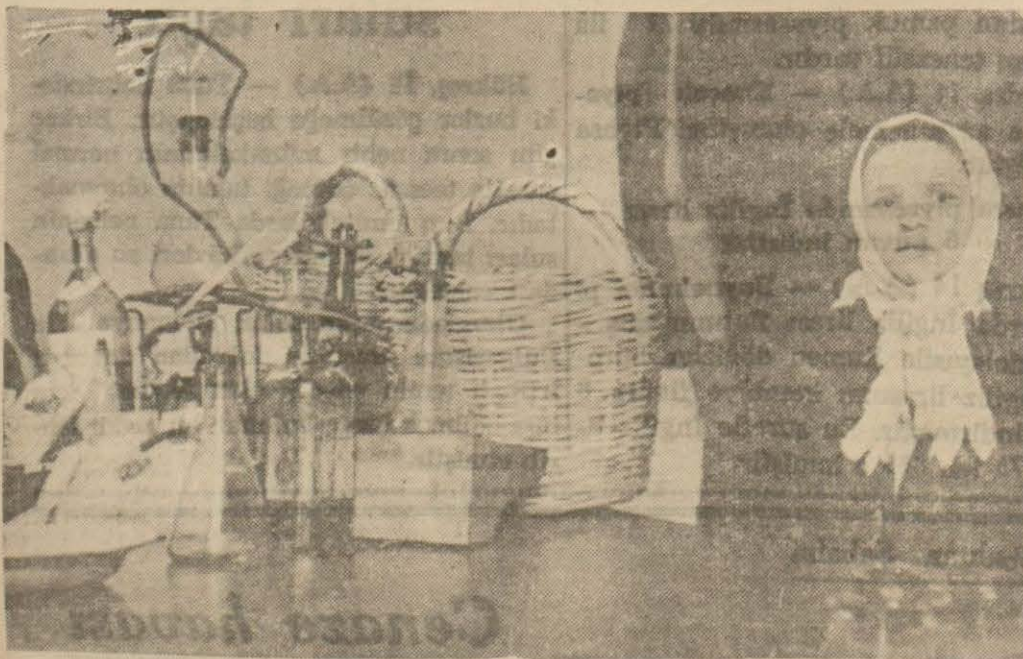
TEŞEKKÜR

Sevgili refika ve kerimemiz Advıye Fazıl Kerestecinin cenaze merasiminde bizzat bulunmak suretile veya mektub ve telgrafla taziye de bulunarak çok derin acımızın tahfifine ştab eden değerli ve muhterem dostlarımızın minnet ve şükranlarımızın ifadesini gazetenizin tavassutundan rica ederiz. Keresteci ve Toksal alleleri

Satılık köşk arıyorum

Deniz kenarında veya denize çok yakın bir yerde geniş bahçeli bir köşk arıyorum. Yeşilköyde, Adalarda, Boğazda veya Anadolu sahilinde olabilir. Mümkünse fotoğrafla birlikte tafsilât, fiat Son Postada «Makbule» adresine bildirilmelidir.

Bir eroin imalâthanesi meydana çıkarıldı

Eröin istihsalinde kullanılan aletlerden bazıları ve kaçakçı Naime

İstanbul zabıtası beyaz zehir kaçakçılarına karşı açtığı şiddetli mücadeleye muvaffakiyetli şekilde devam etmektedir. Bu cümleden olmak üzere dün de Fatih'te Hırkaşerifte Hocaüveyz mahallesinde Karanlık sokakta 14 sayılı evde tam tesisatlı bir eröin imalâthanesi meydana çıkarılmıştır.

Arab Kâzım adında bir kaçakçının idare ve tesis ettiği bu imalâthanede mühim miktarda eröin ve büyük tipler için de istihsal edilmiş bir hayli morfin müshakkatı bulunmuş ve müsadere edilmiştir.

başkın sırasında memurlar, evin içinde taharriyatla meşgul olurlarken, Arab Kâzımın karısı Naime on yaşlarındaki çocuğu Sadıkla imal edilmiş eröin ve morfinleri başka bir yere kaçırmaya çalışmış, çocuk sokakta bekleyen diğer memurlar tarafından yakalanmıştır.

Arab Kâzım, Naime ve Sadık Emniyet Müdürlüğüne getirilmişler ve suçlarını itiraf etmişlerdir.

Suçlunun işlettiği bu imalâthanenin şimdiye kadar ne miktar kaçak madde imal ve istihsal ettiği ve bu zehirlerin kimlere dağıtıldığı ehemmiyetle araştırılmaktadır.

İngiliz edibi Rudyard Kipling'in büyük kahramanlık ve şehamet destanı

GUNGADIN

(Fedailer Alayı)

100.000 Figüran... 500 Fil... Muazzam bir ordu... Hint dağları arasında çekilen heybetli ve azametli sahneleriyle... Saraylarına ve mabetlerine kadar baştan başa yeniden yapılan büyük bir Hint şehiriyle....

GARY GRANT - DOUGLAS FAIRBANKS Jr.

VICTOR Mc LAGLEN - Dilber JOAN FONTAINE

gibi dört büyük yıldızın eşsiz temsillerle sinemanın bugüne kadar eşini görmediği bir harikalar filmi olarak sanat âleminde şeref vermektedir. Bugüne kadar gördüğünüz bütün filmleri göğdede bırakan bu azametli şaheser 19 Mart Salı akşamı saat 9 da ilk defa ve senenin en büyük

GALA MÜSAMERESİ OLARAK

SÜMER

Sinemasında takdim edilecektir

Finlândiya Moskovada imzaladığı muahede ile neler kaybetti?

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkilet

Finlândiya ile Sovyet Rusya arasında, Moskovada, 12 Mart 1940 da, kararlaşan sulh Helsinkide acı göz yaşlarla karşılandı. Helsinki halkı ve henüz işleyen bir radyoyu dinlemek imkânında bulunan Finler dün Fin hariciye nazırı Tannerin, mütareke saatini müteakib, Moskovada sulhün aktolunduğuna dair yaptığı beyanatı ağhyarak dinlediler. Ondan sonra da bütün resmî ve hususî daireler çekilmiş bayrakları, matem alâmeti olarak, yarıya indirdiler. Finlândiya gazeteleri sulhün imzası hakkındaki haberleri kara çerçeve içinde nesrettiler.

Bu sulh, değil yalnız Avrupada, bütün dünyada derin akisler yarattı. Merdece, kahramanca ve askerce çarpışın büyük ve yüksek Fin milletinin yardımı ve mütefiksiz kalarak nihayet kalabalığa boyun eğmeğe mecbur oluşu insanların kalb ve vicdanlarında derin teessürler uyandırdı.

Finlerin ne gibi hal ve mecburiyetler altında harbe mecbur oldukları, ne kadar gayri müsavi ve gayri müsaid şartlar ve nisbetler altında nasıl dövüştükleri, bilhassa Ladoga gölünden Petsamoya kadarki, sübay ve askerden yüksek karakter ve yüksek askeri vasıf ve kabiliyetler istiyen, hareket muharebelerinde, mahallî o'salar da, ne büyük muvafakiyet ve zaferler yarattıkları bugün herkesin hatırlarındadır. Nihayet ne gibi mecburiyet ve şartlarla Moskovada sulh aktedildiği gazetelerin verdikleri en taze malûmatlardandır.

Finlândiya millet meclisince de tasdik beklenen 12 Mart Moskova sulh muahedesine kadar ve hattâ bunun birkaç misli ağır sulh muahedeleri yakın ve uzak tarihlere daima görülmüştür. Fakat Finlândiya mağlûb olmamış ve üstelik bütün dünyaca galib sayılacak kadar parlak harbetmişti; onun için bu sulh muahedesini ona hiçbir kimse lâyük ve müstahak görmemekte; hattâ bilâkis, İskandinav matbuatı dahil, muharib veya bitaraf demokrat devletler basını bu Fin - Rus sulhünün ancak muvakkat bir hâdise olduğunu yaymaktadırlar.

Muahedenin pek ağır olmasının bir sebebi, coğrafya ve arazi bakımından

Finlândiyaya, kudretli ve sürekli müdafaa imkânlarını pek fazla azaltmış olmasıdır. Çünkü evvelâ Finlere cenahları müstenid dar bir müdafaa hattı kurmağa müsaid olan Kareli berzahı Viborg ve Kakisalmi şehirleri dahil olduğu halde kâmilen Ruslara geçmiş ve bu suretle Sovyet Rusya, Helsinkiyeye evvelkine nazaran 85 Km. daha yaklaşmıştır. Finlerin Ladoga gölünü ve bunun şimal ve şimal doğusundaki Sortavala ve Süöjärvi şehir ve istasyonlarını kaybetmeleri, keza Vipuri körfezini, Finlândiya körfezindeki birçok adaları ve bu körfezin methalinin şimaline kumanda eden Hangö yarımadasını (velev 30 senelik bir icarla olsun) Ruslara terke mecbur olmaları Cenubi Finlândiyanın istikbalde müdafaa imkânlarını pek çok azaltmıştır.

Bundan başka Ruslar, bu defa becere-medikleri Finlândiyanın bir harbde ikkiye bölünmesi işini istikbalde kolayca başarabilmek için Botni körfezine doğru en dar olan kısımdan şimalindeki Salla mntakasını kendin hesablarına terketmeğe, Finleri mecbur etmeği unutmamışlar, aynı zamanda Beyazdenizin Kandalaks körfezinin dipte ve Murmansk - Leningrad demiryolu üzerindeki Kandalaks istasyonundan itibaren Kemijärviye kadar yerde demiryolunun, bu se ne zarfında, inşasını muahedeye şart koşmuşlardır. Bu demiryolu icabında Rusları kolaylıkla Tornivde Botni körfezine indirebilecek ve bu suretle Finlândiyayı İsveçten ilk elde ayırmak imkânı hâsıl olacaktır.

Almanlar Rusların Petsamoyu Finlere bırakmalarını ve burada yalnız balıkçı yarımadası ile onun cenub batısındaki diğer yarımadaın bir kısmını almakla iktifa etmelerini muahedenin ağır olmadığına bir delil olarak gösteriyor ve bu suretle yabancı ihtarla Fin hislerini avutmak ve uyutmak istiyorlarsa da boştur. Çünkü muahede ağırdır ve Fin murahhaslarına sadece dikte ettirilmiştir.

Keza Alman radyosu, Rusların harbin başında Terjokide kurdukları bolşevik Fin hükümetinden vazgeçerek asıl Fin hükümetine sulh aktetmelerinin bir uyuşkanlık olduğunu söylüyorlar ve ne-

ticede Finlerin arazi kaybetmelerine rağmen istiklallerini kazandıklarını bildiriyorlar ve bütün bu iyiliklerde kendilerinin rol oynamış olduklarını ima etmek istiyorlar.

Gerçi doğrudur; Petsamo ile istiklâlin Finlândiyaya kalmış olmaları mühimdir; fakat Petsamonun arkası Kemijärvide kesilir ve Fin istiklâli istendiği anda istenilen yerde tehdid ve tahdide kalkışılabilirse bunların Finlere şimdilik bırakılmış olmaları ne işe yarar? Üç buçuk ay evvel Sovyet Rusya ile Finlândiya arasında sırf dostluk cariydi ve üstelik aralarında bir de ademi tecavüz pakti vardı; fakat bunlar ne en haksız ve en şiddetli bir tecavüzün vukuuna ve ne de üç buçuk ay bunca insan hayatı ile şehir ve mamurelerin hedrolup gitmelerine mâni olamadılar.

Berlin ve Moskova radyoları Sovyetlerin şimal batı cihetinden selâmet ve emniyetleri için lâzım olan hudud ve imkânları tamamiyle elde ettiğinden dolayı Rusyanın tatmin edilmiş olduğunu söylüyorlar. Onlara göre, Estonya ve Letonya ile, şimdi de Finlândiya ile yapılan anlaşma ve müsalâhalarla muhayyel bir tehlike kara ve deniz cihetlerinden, Leningraddan artık uzaklaştırılmış ve şimal Buzdenizindeki Murmansk ta emniyet altına alınmış bulunmaktadır. Bundan sonra Rusya ve Almanya başka cihetlere bakmak için vakit ve imkânı maliktir'ler.

Fon Ribentropun Roma seyahati de Fin - Rus sulhü ile beraber bu sulhten sonraki tasarıları tanzime aid olmaması mümkün olamazdı. Bu seyahatin ilk neticesi İtalyanın kömür ihtiyacının Almanya ve karadan temin edilmesi olduğuna göre Fin sulhünden sonra daha bazı sürprizler beklemek caizdir.

Bunları evvelden görüp önlemek ihtiyacı mütefikklerin Finlândiyada müessir bir yardımın çaresini nasıl olsa bulacakları zannolunuyordu. Bu zannlar şimdi boşa gitti ve işte Finler yardımsızlıktan hasımlarile müsalâha aktine mecbur oldular. Ancak Finlere mütefikklerin müessir bir yardımı, İsveçle Norveçin mümanaatine rağmen, acaba mümkün değil miydi? Bunu yarınki yazıda göreceğiz.

H. E. Erkilet

Hâdiseler Karşısında

Tarzı cedid üzere

Âdabî muâşeret

... O kadar kaba adam ki ayaklarını masanın üzerine koymayı bile bilmiyor. ... Bir insanın kazancından bahsetmesi, giydiği eşyanın fiyatını ötekine berikine söylememesi çok bayağı bir harekettir.

... Yolda yürürken bir ihtiyara tesadüf edildiği zaman bir kol vurup ileri geçmek icab eder.

İkaz

... Camekânında «Fevkalâde ucuzluk» levhası asılı mağazaya girmeyin, her şeyi pahalıya alırsınız.

... Teshilâtın türkçesi güçlüktür.

... «Yüzde yüz» tenzilât yüzde yüz elli zamandan sonra yüzde elli tenzilâta denir.

... Veresiye, demek veresiye mal olan on kişiden ancak birinin veresiye aldığı ödiyeceği hesablanmak suretile konulmuş fiata, mal almak demektir.

... Âlim kılıklı adam, elinden ne iş gelir ki.

... Hinoğlu hinin biri, yüz okumuş onun yanında sıfırdır. ... Kaç para eder, doğru adamın biri. ... Aman ne budala şey, rakı içmez, kumar oynamaz. ... Kadın mı o da, şöyle giyiniş üç erkeğe kendini beğendiremez.

Takdir

... Kırk liralık bir işe koysalar ayda dört yüz lira çıkarmasını bilir, işte böyle mükemmel adam. ... Karşındakine samanı, semaver diye yutturur. Eşi görülmemiş zekâ... ... En namuslu kadını üç günde baştan çıkarır. Bir harika azizim. ... İşini bilir, eline yüz lira ver, bir şişe de zehir ver. Şu yüz lira senin olacak, filân adama şu zehiri içir; de. Hiç tereddüd etmez.

Düsmet Hulûsî

Bunları biliyor mu idiniz?

Parmak izi hiç aldatmaz mı?

İngilterede bir cinayet maznununu, muhakeme edilirken parmak izinin kendine aid olmadığını iddia etmiş ve bunu isbat edeceğini söylemiştir.

Mahkemede cebinden çıkardığı yumuşak bir kauçuk parçasına orada bulunan polislerden birinin parmağını basmasını söylemiş, polis parmağını basmış. Maznun lâstığı polisten alarak bir aynanın üzerine basmak suretile izi oraya çıkarılmış ve masum bir adamın bile herhangi bir cinayet yerinde parmak izi bırakabileceğini böylece isbat etmiş.

**

Asırlık tohum filiz verir mi?

Mısırda açılan bir mezarda, birkaç nohud tanesi bulunmuştur. Bu nohudlar kuru mamış oldukları gibi kalmışlardır. Şimdi bu nohudların tekrar yetişip yetişmeyeceği meselesine mevzu bahis olmuş, birkaçının hususî bir yerde yetiştirilmesi tecrübesine başlanmıştır.

**

Eski Yunanlılarda sır saklama işareti

Eski Yunanlılarda gül, sır saklamak işareti idi. Toplantılarda konuşulanları harice aksettirilme işareti istenildiği zaman toplantının yapıldığı mahalle bir vazo içinde güller konulurdu.

**

Kocakarı ilaçlarının tetkiki

Avrupa şehirlerinden birinde, bizim kocakarı ilacı değiştirmiş nevi ilaçları tetkik ve tahlil eden bir müesseseye vardır. Bu müessesedeki doktor ve kimyagerler, dünyanın her tarafındaki doktordan gayri ilaç yapan kimselerin yaptıkları ilaçları tesbit ve bunların hakikaten şifa verecek hasılları olup olmadıklarını araştırırlar. Bu nevi ilaçlar arasında bugünkü tıbbda istifade edilen birçok formüller çıkarılmıştır.

**

Piyano içine gömülen ölü

Avusturyalı zengin ve piyano meraklısı bir kız hastalanmış, ölüme piyano içinde gömülmesini vasiyet etmiş, vasiyeti yerine getirilmiş, fakat cenaze merasimi çok garib olmuştur. Bir kamyon içindeki piyanoya konulmuş cesedi takib edenler pek fazla imiş, ve çoğunu da merakla cenazeye gelenler teşkil ediyormuş.

**

Geveze papağanlar, aynı zamanda kavgacıdır

Kafeslerde gevezelik eden papağanlar başı boş kaldıkları zaman da çok kavgacı olurlar. Bundan bir kaç sene evvel Avustralyada çok kalabalık papağan sürüleri, koyunlara hücum etmişler, bunlardan bir çoğunu yaralayıp öldürmüşlerdir. Hükümet kuvvetleri koyunları papağandan kurtarmak için çok mesai sarfetmişlerdir.

Harb Okulunda tedarisat

Maruf İngiliz mecmuası «London News» son nüshasının iki büyük sayfasını Ankara Harb okuluna tahsis etmiştir. Yukarıda okulda ameli ve nazari tedarisata aid resimler görülmektedir.

GÖNÜLİSLERİ

Evlendirmede genç Kızın rolü..

İzmirli bir genç kızın yolladığı mektubdan küçük bir hü'asa yapacağım: ... Bu genç erkek beni bir defa görmüş, beğenmiş, ailesi vasitasile ailemden istemiş, ailem de muvafık görmüş, bana hükmü tebliğ ettiler. Görüşmek, tanışmak bilâhare yapılacak bir işdir, derhal itiraz ettim.. diyor. Genç kız haklıdır. Evlenmede başlıca alâkadar kendisidir, en büyük rey hakkı da onun olacaktır. Yalnız talebin, isteğin genç kızdın veya ailesinden geldiğine göre arada mühim bir fark gözetmek şartıdır.

Genç kız ailesinin seçip beğendiği ile evlenmek mecburiyetindedir, kal-

binin-sesini dinliyecektir, aşksız yapılan evlenmelerinde aşkın sonradan sıvrıldığı görülmemiş değildir, fakat ender sayılır ve içinde sevgi olmayan ev otele benzer. Bu bakımdan genç kız sevmediği bir erkekle evlenmeye icbar edilemez. Fakat buna mukabil kendi seçtiği erkeği ailesi münasib görmezse itirazı ehemmiyetle gözönüne almalıdır. Zira görgü, tecrübe ve araştırmadan alınan malûmatın neticesi ailededir.

★

Bay Haydar Hüsnüye: — Sizinle bu bahsi nasıl münakaşa edebilirim? Bir doktorla konuşmanız daha doğru olacak.

TEYZE

Hatıralar Arasında

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Sarayın Ramazanlara mahsus an'aneleri

Oruç tutanlar ve tutmayanlar - Beşinci Mehmed acaba ne yapardı? - İftar sofrası - Yemeğe gelenler - Vükelânın daveti - Büyük ikram - Atiye yerine hediye - Teravih - Kadir gecesini - Beşinci Mehmedin bir azizliği

Ramazan gelince sarayda mutaddan daha fazla dini bir hava hüküm sürerdi. Zaten başta padişah olmak üzere bütün hanedan azası dini vecibeleri ifaya pek itina ederler. Yahud öyle gösterirler oldukları için onlardan başlıyarak gerek padişahın, gerek diğer hanedan azasının saraylarında namaz kılmanın, hele ramazanda oruç tutmanın, erkek kadın kimseye tesadüf olunamazdı; vakiâ oruç tutanın orucu görünmez bir şey ise de tutulmayan orucu görmek de pek kolay olduğundan ben ramazanlarda bu dini borcu ödemiye kimseye tesadüf etmedim. Padişaha gelince onun namazlarına pek sadık olduğuna vakiâ, fakat yaşı, vücutcu zâfi şer'i bir mazeret teşkil edebileceğinden belki oruç tutmazdı, tutmaz idise bile ramazan gün'leri haremnden geçtikçe için yemeğini orada gizlice yemiş, ve pek sevdiği sigarası ile kahvesini orada içmiş olarak mabeyne çıktığına hükmetmek lâzımdı.

Sarayın teşkilâtı umumiyesinde büyük bir tebeddül olurdu. Her şeyden evvel kahvaltılar, öğle yemekleri hazırlanır, bu da gayet tabii idi. Buna mukabil sahur yemekleri tertib olunur, akşam yemekleri de bir iftar sofrası haline getirilerek, tatsıle, böreğe, kıymalı yumurtasile, çeşidli çorbalarile, reçellerile, çerezlerle her vakitten ziyade tekellüflü, itinalı hazırlanırdı. Bu da tabii idi: Zira sarayda iftara gitmek memleketi bendenberi yerleşmiş bir âdet olduğundan ve idare şekli ne olursa olsun bu âdete riayet eden, saraya az çok intisab sahibi zevat nadir olmadılarından hemen her akşam bizlerle beraber Dolmabahçe'nin güzel iftar sofrasına iştirak edenler bulunurdu. Bunlar davet üzerine gelmiş kimseler değildi, beklenmeyen bir günde bazan tek tük, bazan bütün sofrayı dolduracak kadar kalabalık misafirlerimiz olurdu.

Sarayın ayrıca davetlileri olurdu: Hünkâr ramazanın ilk on günü içinde âyan ve meb'usan reislerle beraber vükelâyâ iftara davet ederdi. O zaman sofrada daha mükellef, daha zengin olurdu. Hünkâr davetlilerin arasında bulunmazdı, onları kabul ve ıraz vafesini bilezere terk olunurdu. Sofrada mutad üzere riayet mevkiini işgal eden başmabeynci ile diğer erkân yerlerini, teşrifatta kendilerine takaddim eden vükelâyâ bira'atlar, sadrazam riayet mevkiini alır, ve pek uezfis yemeklerden yenirken pek lâtif bir

konuşma arasında sofrada uzunca bir zaman geçirilirdi. Bu müsahabede de riya-seti, tath söylemekte, kendisini lezzetle dinletmekte, hiç özenmaksızın hulki bir hâssaya malik olan Hakkı Paşa ifa ederdi; âyan ve meb'usan reislerle vükelâyâ bu suretle ikram edildikten ve kahvele sigaraları da salonda dağıtıldıktan sonra asıl büyük ikrama sıra gelmiş olurdu.

Eski padişahlar saraylarına iftara gelenlere, mertebelerine göre kırmızı atlas keselerde münasib miktarda atiyeler verirlerdi: Avam lisanında dış kirası denen bu atiyeleri meşrutiyet devrinde takib etmek düşünülemezdi; fakat an'anelere riayeti kendisine vazife bilen ve davetli'eri boş çevirmeğe saltanat için hacaleti mucib bir iş nazaretle bakan Sultan Reşad bu atiyeye usulünü hediyeyle kalbetmek suretini düşünmüştü. Bu suretle hem saltanat şanını muhafaza etmiş, hem davetlileri incitmeksizin tatyib eylemiş olacaktı.

Kahve ve sigara ile şerbetler arasında bir fasıla esnasında mabeyn müdürü maiyetinde bir enderun efendisile salona girmiş bulunurdu. Enderun efendisinin elinde büyükçe bir gümüş tepsi, tepside de üzerleri davetlilerin isimleri yazılmış bir kâğıdıla murassa saatler, tabakalar olurdu. Ve bunlar birer birer tevzi edildikten ve elbette ne kadar ağır davranırlarsa davranılsın oldukça bir memnuniyetle alındıktan sonra şerbetlere sıra gelir ve bunlar da içildikten sonra davetlilerin artık arabalarına binerek sarayı terketmekten başka yapacakları bir iş kalmazdı.

Huzura kabul edilmeleri mutad değildi, hünkâr tarafından kendilerine beyanı memnuniyet olunur, onlar da başma-beynci, yahud başkâtib vasitasile teşekkürlerini takdim ederlerdi. Zaten daha ziyade kalmalarına vakit de müsaid de-ğildi. Mabeynin bahçesinde güzel sesli bir mü'ezzin yatsı ezanını okumağa başlamış olurdu; biraz sonra teravih kılma-çağı bununla belli olurdu. Davetlilerin hiç birinde de bu uzun namazı kılmak için hususi bir temayül görünmezdi. Bunun için hemen müctemian veda etmekle acele olunurdu.

Teravih için zülvecheyn salonunda secadeler serilmiş, haremî hümayundan gelecek kadınlar için de salonun nihayetinde kafeslerle hususi bir yer ayrılmış olurdu. mü'ezzini şehriyari - ki bunlar hademei hümayun zümresine dahil idi -

ler ve icab ettikçe incesaz takımına da iştirak ederlerdi - arasında pek güzel sesliler vardı, imamı şehriyari de sadasile, edasile pek iyi bir tesir yapardı. İşte bu istihzarat ile teravih kılınırdı. Hünkârın bedeni mukavemeti bu namazı böyle ce-maatle ve oldukça acele ile edaya müsaid miydi, yoksa yalnız yatsunun edasile ik-tifa mı ederdi, belki de bu farizeyi iç mabeynde bendegânından bir ikisile yalnızca eda ederdi; bunu tamamilen tahattür etmiyorum. Pek iyi tahattür ettiğim bir şey varsa onu arasına, hususile ramazan-da, küçük yazı odasının bir tarafındaki şark usulünde sedirde diz çökmüş, yahud bağdaş kurmuş, kur'an okuyro gördüğümüdür. Dini vecibelere pek ziyade riayetkâr olduğuna buna mümasil birçok müşahedelerle kanidim.

Ramazanın bir hususiyeti de Kadir gecesini yapılan alay ve merasimdi. Zamanımızda hünkâr bu rasimeyi Tophane camisinde yaptırırdı. Mutad üzere teşek-kül eden alayda ayrıca kayde şayan bir cihet varsa o da gecenin karanlığında güzergâhın sefaletinin silinmiş, örtülmüş olmasından ibaretti. Camide merasimi diniye pek ihtişam le ifa olunur, sonunda cemaate şerbetler, şekerler dağıtırdı.

Alaydan evvel haremî hümayundan kadınlar istabli amirenden tahsis olunan kapalı arabalarla ayrıca camiye gitmiş ve kendilerine mahsus kafesli mahalde toplanmış olurlardı. Hünkâr maiyetile beraber bermutad mahfeli hümayunda hazır bulunurdu. Ecdadından muntakil âdetlere, bilhassa babası Abdülmecidde görülmüş an'anelere küçük yaşındanberi merbut olan ve bunları tabii imkânını bulmak için uzun zaman saltanat nöbeti-ne bekleyen hünkâr ne bu alaylardan, ne bu rasimelerden sıkılır ve usanır değildi.

Bu Kadir gecesini alayına dair b' hikâ-yeye tahattür ediyorum. Alayda veliâhdin, onu takib eden Vahdeddin ve hane-dandan davet edilen birkaç zatın bulun-ması mutad idi.

Sarayda geçirdiğimiz yılların ilk ramazanında idi, Kadir gecesinden birkaç gün evvel Yusuf İzzettin saraya gelmişti, huzura çıkmadan evvel kendisine tahsis olunan odada muntazırdı. Onu kabul etmeden evvel hünkâr beni celbetti ve: - Yusuf İzzettin Efendi gelmiş. Birkaç gün sonra Kadir alayı olacak, o da hazır bulunacak, Vahdeddin Efendi de bera-

SİNEMA

Holivud yıldızları arasında görülen kavgalar artıyor

Bette Davis ile Myriam Hopkins sırasında yumruk yumruğa geliyorlar. Joan Crawford ile Norma Shearer'in araları, aynı filmde rol almaları yüzünden çok açıldı

Amerikada parlayan yeni bir yıldız Vivien Leigh

Son zamanlarda Holivudun havası kadın san'atkarlara yaramamağa başlamıştır. Kadın san'atkarlar arasındaki münasebetler pek şeker renk bir hal almıştır.

Ber... Bunlar nasılsa ikisi bir araya gelmiyor.

Hakikaten ikisini bir arada hiç görmemişim. Meselâ Seyidler geçid resminde, Edirne seyahatinde yep yekdiğerine karşı dargın vaziyette idiler; daha doğrusu Yusuf İzzettin dargın, Vahdeddin barışıklık için fırsata müterakkib... Onun telkini ile mi, yoksa teklifin reddedileceğine kanaatle beraber hünkâr bir azizlik yapmak arzusile mi, sözünde devam ederek ilâve etti:

- Benim tarafımdan Yusuf İzzettin Efendiyi görünüz. Herkese karşı ikisinin bir arada bulunması pek iyi bir tesir yapar mütealeasındayım. Onun için Kadir gecesini alayında arabaya beraberce bin-seler...

Bu mütealea her halde bu iki zatın aralarını bulmaktan ziyade daha ziyade açmak fikrine mebnî olacaktı. Ne olsa saray siyaseti...

Ben türlü lisan ihtiyatları hazırlıyarak Yusuf İzzettin'in odasına girdim. O âdeti üzere sinirlice enine boyuna geziniyordu. Bilemem ne volda anlattım. Derhal kirpilendi. Ve «şevketmeab efendimize arzediniz, ben o adamla - sarayda adam demezler, âdem derlerdi - bir arada bulunamaz. Alayda bulunmamağı tercih ederim» dedi.

Böylece arzettim. Zaten bu neticeye muntazır olan hünkâr ses çıkarmadı ve bu iki zat alayda her vakitki gibi ayrı ayrı bulundular.

Halid Ziya Uşaklıgil

Son Postanın tefriki: 5

Hicran

YAZAN: NEZİHE MUHİTTİN

Onu kollarının arasında almak bir saniyelik bir hareketten ibaretti. Evet hakikaten bir saniyelik bir hareketten ibaretti. Hicran bunu biliyordu. Ve hiç mukavemet etmeyecekti belki... Siyret te bunu anıyordu. İnce san'atkar bu eşsiz güzeli bir saniyede temellük ederse dünyada güzellik mefhumunun kalmyacağından korkuyordu. Onu ömrü oldukça şimdiye kadar yapmaya muvaffak olmadı şaheser bir tablo gibi seyretmek iştiağı bütün ruhunu kavramıştı. Ah eğer o da bir insan olmasaydı, onun da içinde tecessüs ve şehvet hırsları olmasaydı. Bu gece birdenbire karşısına çıkan bu güzel ve eşsiz mahlûka hiç bir şey sormadan, mazlye ald hiç bir şey bilmeden, ona dokunmadan, ona el sürmeden mukaddes bir varlık gibi tapınabilseydi.

Hicran bitirdiği ihlamur fincanını yavaşça masaya bırakarak etrafına bakındı. Yan taraftaki açık pencereden içeri sizin bir kir havası esiyordu. Başını Siyrete çevirerek!

- Eviniz nerede? - diye sordu.
- Farkında değil misiniz?
- Hayır.
- Mecidiye köyündeyiz.
- Ya...
Siyret tecessüsüne galebe edemi-yerek sordu:
- Nereye gidiyordunuz bu akşam?
- Hiç!
- Hiç mi?!

Evden beni merak edeceklerini söyleyeceksiniz değil mi?

- Evet.
- Elbet merak edecekler. fakat.
- Fakat?
- Bu beni hiç alâkadar etmez.
- Etmez mi?

Siyret bunu büyük bir hayretle söylemişti. Hicran lâkaydane tekrarladı:

- Etmez...
- Bana ailenizin ismini söylemekte bir mahzur görmezseniz... Kimsiniz siz?

- Hiç!
Siyret daha büyük bir hayretle tekrarladı:

- Hiç mi?!

- Evet hiç.. adının Hicran olduğun öğreniniz ya..

Birdenbire Hicranın güzel ve masum gözlerinin iri iki damla gözyaşı süzülerek dizlerinin üstüne düştü.

Siyret bir çocuk gibi ağlıyarak Hicranın ayaklarına kapanmamak için kendini zor tuttu. Genç kızın sırtını sonsuz bir şefkatle okşuyarak:
- Affediniz beni! - diye yalvardı - kâfi.. artık size hiç bir şey sormıyacağım... Siz ne isterseniz öyle yapınız.

yalnız ağlamayınız.. gülünüz.. gülünüz Hicran hanım, ve bana ne isterseniz emrediniz...

Genç kız şimdi nemli kirpiklerinin arasından hiç bir mücevherde olmayan bir şıklıkla pırıldayan gözlerini Siyrete çevirerek güldü. Sonra gene o emsalsiz ve tatlı bakışlarını duvarlara çevirerek sordu:

- Bütün bu güzel resimleri siz mi yaptınız?

Siyret güldü:

- Evet, hepsini ben yaptım.
- Ne güzel, ne güzel! Merkez mevrununun hakkı varmış; siz büyük bir san'atkârsınız.

Şimdi ikisi de ayağa kalkmıştılar. Birer birer tabloların önünde durarak konuşuyorlardı:

- Şu galiba Jokond olacak?
- Evet tâ kendisi... Onu İtalyada bizzat müzedeki tablodan kopye ettim:

- Belki aslı kadar güzel...
- Resim sever misiniz?

- Çok severim. mektebdeki muralim bana daima kompliman yapardı.

- Oh ne iyi.. eğer kabul ederseniz bundan sonra size ben ders vereyim. Yani size yardım edeyim.

- Teşekkür ederim Siyret bey... Fakat ben o kadar bedbahtım ki...

- Bedbaht mısınız? Ne yazık!
- Oh mazur görünüz.. birdenbire ağzımdan kaçtı..

- Niçin bedbahtsınız diye sormıyacağım.

- Çok iyi edersiniz.
- Fakat elbet onu bir gün siz bana söylersiniz değil mi? Arkadaşlığımız ilerlediği zaman... Yani bana tamamilen itimad ettiğiniz gün...

- Size on sene geçtikten sonra da şu dakikadaki gibi itimad edeceğim.

Genç ressam hiç bir kelime karıştırmadan Hicranın elini tutarak öptü.

Şimdi memrden bir heykel karşı-sındaydılar: Siyret:

- Venüsü tanır mısınız? Venüs dâ Miloyu?

- Evet.
- Beğenir misiniz?

- Hayır.
Siyret genç kıza döndü. Onu iki elinden tutarak harikulâde bir modele bakan hayran bir san'atkar bakışile süz-dükten sonra:

- Hakımız var -dedi- beğenmemekte hakkımız var. (Arkası var)

MİZAH

Mufassal çay lügati

Yazan: İsmet Hulusi

Çayın envai vardır:

Rize çayı.
Seylân çayı.
Sütlü çay.
Şekerli çay.
Çayları ikincel bir taksime tâbi tutabiliriz:

Kültürel çay.

Dedikodulu çay.

Danslı çay.

Kokulu çay.

Çayın bazı hususiyetleri vardır:

Kıvama gelir.

Fıkırdar.

Taşar.

Galeyan eder.

Burada hepî hakkında ayrı ayrı izahat vereceğim.

Rize çayı:

Üniversitelilere rektör tarafından ikram edilen çaydır.

Seylân çayı:

Peyami Safa, Server Bedi gibi çay nevelerine vâkıf olmayı kimselerin Rize çayına verdikleri isimdir ki, bu yüzden bilâhare mahcub vaziyete düşerler.

Sütlü çay:

Beynelavâm sütlü çay ismi verilen çay, süt ismi verilen beyazlatılmış suyun çaya katılmasıyla elde edilir.

Şekerli çay:

Bugünlerde bütün kahvelerde içilen çay bu nevidendir. Kahveci çayları getirir getirmez, çay içecekler derhal konuşmaya başlarlar:

Şeker işine ne dersin?

— Saklamışlar birader.

— Vallahi birader böyleleri benim elim verseler, alimallah hepsini sakladıklarına, saklıyacıklarına pişman ederdim.

— Yahü bizim bir komşu var, adam tam bir çuval almış.

— Birader deve bir akçeye, deve bin akçeye hehsabı, hani ben o gün iki yüz ellî gram desem alamazdım.

Kültürel çay:

Gazetelerde ilân edilen, bilâhare çaydakilerin resimleri gene gazetelerde çıkan çay toplantılarına bu isim verilir. Bu çaylara iştirak edenlerin bir kısmı Üniversite talebesi, bir kısmı da onların akrabaları, ahbablarıdır.

Çay toplantılarında Üniversitelerin içtikleri çayın feyizlerini arttırmak hususunda büyük yardımı olur. Hattâ o kadar ki onların artan feyizleri çay toplantısında hazır bulunan akrabalarına, ahbablarına bile itikal eder, onlar da feyizyab olurlar.

Dedikodulu çay:

Evvel zamanda kadınlar birbirlerine sabah kahvesine giderlerdi:

Kocaları evden çıkar çıkmaz, onlar da cumbalarda, tahtaboslarda görünürler:

— Hu komşu, sana sabah kahvesine geleyim mi.

— Başımın üzerinde yerin var, komşu amma, biraz evvel Mısırcarsılımlıknı beni çağırıştı. Sen de gel, mümeyyizin kaynanası da gelecek. konuşur, derdleşiriz.

Mümeyyizin kaynanası, kolağasının karısı, nalbandın Ayşe vesaire Mısırcarsılımlıknın evinde toplanırlar. Kahveler içilir, dedikodu başlar:

— Aman hanımcağım, sarı evin gelini ne biçim kadın, kokana sanki...

— Bırak Allahı seversen komşu, karı sürmüş, sürüşürmüş. Yarım ahrette iki elim yanıma gelecek, şu duvar nasılsa böyle olmuş.

Zaman değişince bu dedikodulu kahve

sohbetleri, dedikodulu çaylara tahavvül etti. Şimdi her kadının bir misafir günü var. Misafir günü gelenlere çay ikram edilir ve dedikodu başlar:

— Bayan Neclâ'yı nasıl buluyorsunuz?

— Fena giyiniyor.

— Evet, hiç yakıştıramamış gusu yok.

— Hakikaten öyle bayan, zevci Necati Bey'e de yazık oldu.

— Evet, böyle olduğu halde Neclâ son günlerde Nizamettin Beyle kur yapıyor-muş.

— Ya!!!

— Evet, ikisini plâjda görmüşler.

— Süheylâyı gördünüz mü?

— Saçlarını kızıla boyatmış.

— O da ne yapacağını şaşırıldı. Hiç de iyi gitmemiş.

— Kim bilir Hakkı Beyler söylüyorlar. Belki Hakkı Bey öyle istemiştir.

— Hakkı Beyin de onu beğenmesine şaşarım.

Danslı çay:

Çayın bu nevine «Te» dahi derler. Otel salonlarında, muhteşem apartmanlarda yapıldığı gibi, harabiye yüz tutmuş üç odalı evlerin bir tek odasında da yapılır. Bu çaylara kadınlar ekseriyetle nim üryan, erkekler de siyah elbiseler giyip soba borsuna dönmüş bir halde gelirler. Maksad çay içmekten ziyade dansetmektir.

Kokulu çay:

Danslı çayların hemen hepsti aynı zamanda da kokulu çaydır. Kokular mevsime göre değişir. Eğer mevsim kıssa danslı çaya gelen kadınların sürdüklükleri esans tabir edilen koku, ter kokusuna galibdir, ruhnevez bir tesir husule getirir. Eğer mevsim yazsa ter kokusu esans kokusuna galib gelir ki tahammülfersa olur. Fakat alışmak meselesidir. Alışık olanlar bu kokuyu da ruhnevez bulurlar.

Kıvama gelmek:

Danslı çayların hususiyetlerinin birincisi çayın kıvama gelmesidir. Çayda bulunan bazı erkeklerin gözlerine kestirdikleri kadınlara, bazı kadınların da hoşlarına giden erkeğe tatlı konuşmak fırsatını elde etmelerine denilir.

Fıkırdamak:

Bu da danslı çayların hususiyetlerindedir. Fıkırdamak bazan çayda kıvama gelmeye takaddüm eder. Kadın hoşuna giden erkeğe karşı fıkırdak bir tavır takınır ki çayın kıvama gelmesine sebep olur.

Bazan da fıkırdamak çayın kıvama gelmesini müteakib, erkek kadın çift çift kenarlara, köşelere çekildikleri zaman vâki olur. Erkek yanındaki kadınla alâkadar oldukça kadın fıkırdar ve nihayet bu erkeğin taşmasını mucib olur.

Taşmak:

Taşmaya, taşkınlık göstermek dahi derler ki kıvama gelmiş çayda erkeğin, yanında bulunan kadına hadden fazla sokulmasına derler. Nazarı dikkati celbetmediği takdirde mucibi memnuniyet neticeler verir.

Galeyan etmek:

Bu dahi danslı çayların hususiyetlerindedir. Pek ender vâki olur. Galeyan sebebi kıskançlık, veya beceriksizliğin aksülâmeli gibi şeylerdir. Galeyanlı çaylar, çayın zevkini kaçırır, çayda bulunanların dağılmalarını mucib olur.

Çayda galeyan vukubulmamasını isteyen çay mürettepleri, kocaları kıskanç kadınlarla, beceriksiz erkekleri çaya davetten mümkün olduğu kadar içtinab ederler.

İsmet Hulusi

ZİRAAT

Yol boylarına meyva ağacı dikmek bizde mümkün değildir!

Bir vîlayetin böyle bir tasavvurunun tahakkuk edeceğine inanmak, işe biraz hayal karıştırmak demektir. Çünkü memlekette zirai asayiş henüz kat'i olarak temin olunmamıştır.

Yazan: Tarımman

Vilâyetimizin birinde 35-40 kilometrelik bir yol, geçen sene asfalta çevrilmiş ve bu cidden güzel başarıdan dolayı bütün yurddaşlar pek memnun olmuşlardı. Şimdi bu yolun iki yanına ağaç dikilmesi, büsbütün güzelleştirilmesi kararlaştırılmış bulunuyor.

Fakat haber aldık ki, yakınlarda tatbikatına geçilen kararın sakat bir noktası vardır:

Yolun iki yanına dikilecek ağaçların bir kısmı meyvalı, bir kısmı meyvasız olacaktır!

Alâkadarlar bu şâyede yolun yalnız yeşil bir gölgeye değil, aynı zamanda, elde edilecek meyva hasilatı ile bir (tamiratı mütemadiye karşılığı) na da mazhar olacağını düşünmüşler...

Doğrusu bunu biz bir türlü anlayamadık.

Pürüzsüz uzanıp giden bir asfalt yolun iki yanında, çiçek açmış elma ağaçlarıyla, yeşil renkli akasya ağaçlarını görmek, sahiden gönül açıcı bir şeydir. «İsviçrede köyleri birbirine bağlayan yolların iki yanı hep meyva ağaçlarıyla süslenmiştir. Ne sınırları içinde bulundukları köyle rin halkı, ne gelip geçen yabancılarından tek kişi, bu ağaçlara elini sürmez. Bütün memleket onların hüsnü muhafazası için, umumî bir söz birliği yapmış gibidir. Böylelikle yol kenarlarındaki meyva ağaçlarının hasilatını da, yolların ömrünü uzatmaya tahsis etmek mümkün olmuştur.»

Fakat Türkiyede ve bugünkü şartlar içinde buna benzer bir şeyin olacağına inanamak, işe biraz hayal karıştırmak olur. İtiraf etmeliyiz ki, memleketimizde en büyük köy davalarından biri de (zirai asayiş) meselesidir. Köylülerimizi bağ, bahçe yapmaktan akoyan; her zaman ekip biçtikleri mahsullerini arasına bir başkasını ekletmeyen, ve böylece hep aynı şeyleri yetiştirmek yüzünden topraklarını fakirleştirerek onları ferahlatmayan âmillerden biri, belki de birincisi budur.

Ben bu yüzden sarımsak bile yetiştirmiyen köylüler bilirim:

— Komazlar ki beyim, derler. Hayvanı bir türlü, insanı bir türlü.

Köyde hiç kimse müferiden bir şey heves edemez. Üç dönüm kavun - karpuz edecek adamın evini de tarlasına taşması lâzım geldiğine inanılmıştır. İki gün evvel görüştüğüm bir zat, köyün hemen yanbaşındaki tarlasını bir türlü (Dut bahçesi) ne çeviremediğinden yana yakıla derd yanımtı: — Daha fidanken eşiğine sopa olarak çekip sökenlerin, yarın yaprak verince ne yapabileceklerini bir düşün» diyordu.

Köyde korucu yok mudur, demeyiniz. Yeni yetişen bir bağı çiğniyen iki hayvanın yaptığı zarar; hayvan sahiplerine kesilen üç, beş kuruş ceza ile giderilemez. Maddî kıymeti tamamen ödense bile, zararın telâfisi daima yeni yıllara muhtaçtır.

Bu mesele yalnız koruma teşkilâtının takviyesi bakımından da müteakib edilemez. Ona şiddetle ihtiyaç olmakla beraber, köylünün bizzat bir koruma terbiyesine erişmesini de temin etmek lâzımdır. Yoksa yalnız zorla gayeye ulaşmak pek güçtür.

Onun için asfalt yolun iki yanına meyvasız ağaçlar sıralamalı diyor ve (yolun tamir masrafına faydası olur) fikrile meyvalı ağaçlar dikmeyi şimdilik yerinde bulmuyoruz. Yok eğer her ne pahasına olursa olsun, halkın ağaç terbiyesini arttırmak emelî mutlakla umumî geçitlerde meyvalı ağaç tutundurulmak isteniyorsa diyecek yoktur.

Bize göre (zirai asayiş) in henüz pek de yoluna girmediği bir memlekette, yol boylarına dikilen meyva ağaçlarının selâmette kaldıkları kabul edilse bile, mey-

(Devamı 9 uncu sayfada)

Hitlerle İki Sene

Yazan: Berlindeki son İngiliz Elçisi Nevil Henderson

Mareşal Blomberg'in izdivacı, Hitler ve Almanya üzerinde büyük tesirler yaptı

- 6 -

Başkalarının haklarının müsavi - liğini kabul etmeğe, ve meseleleri kuvvet istimal ederek değil de müzakere ile halle amade bir Almanya ile, bu şartlar dahilinde gentleman anlaşması yapmayı tavsiye etmek pek fazla yerinde bir hareket olurdu.

Hitler ile Nazi rejiminin, Almanyanın dahilinde vaziyetlerini kurtarmak, kuvvetlendirmek için kullandıkları usulleri, Almanya dışında tatbikte ısrar ettikleri müddetçe, böyle bir anlaşmaya teşebbüs etmek akamette neticelenecekti.

Nazi hükümeti ile olan fena münasebetleri düzeltmek için Mister Çemberlâyın 1937 senesi sıralarında ikinci bir teşebbüste bulundu.

Rayhın av nazırı sıfatıyla, Berlinde bir büyük av meşheri açmak üzere Göring tarafından icab eden hazırlıklar yapıldı. Hazırlıklar iyi yapılmıştı ve serginin zikredilmeğe değer bir faydası daha oldu ki, o da o zamanlar meclisi hâs reisi bulunan Lord Halifaksın Berline ziyareti emsali imkânını temin eylemesiydi.

Şurası da doğrudur ki, diplomasi ananelerine uyularak, aynı zamanda bazı mahallerde heyecanlı ve mübalâğalı ümidleri ve bazı yerlerdeki tahminleri bertaraf etmek için, bu ziyaret tamamen şahsî ve gayri resmî bir mahiyette olarak gösterildi.

Fakat hakikat şu idi ki, bu ziyaret, Hitlerin aradığı sanılan, ve daha iyi bir anlaşmaya müncer olabileceği umulan bu ziyaret mühim bir İngiliz siyaset adamı ile Nazi liderleri arasında şahsî bir temas tesis etmek için Mister Çemberlâyın tarafından düşünülmüş ve ihzar edilmişti.

Ve bu plân bu şekilde muvaffakiyetle tatbik edildi. Eğer daha iyi bir anlaşma mümkün olsa ve bu keyfiyet hakikaten de Hitler tarafından istenilmiş bulunsaydı, bu ziyaret azamî derecede bu işi görmüş olacaktı.

Blomberg meselesi

12 Kânunusani 1938 de Alman matbuatı, Feld Mareşal Blombergin, bir gün evvel Frolâyın Eva Gruhn isminde bir kıza evlendiğini, ve bu merasimde Adolf Hitlerle General Göringin yegâne şahid olarak bulduklarını ilân etti. Bir gece evvelisi, propaganda nezaretinde bir akşam yemeğinde bulunmuş, ve ev sahibimiz, o zamanlar propaganda nezareti müsteşarlığı yapan, şimdi ise iktisad nazırı ve Rayhşbank müdürü olan Her Funk, ziyafetin sonunda, içinde birçok kabine azasının, sübaylar ve Nazi memurlarının bulunduğu 60 kadar misafire bu haberi bildirmişti.

Herkes haberi büyük bir şaşkınlıkla karşıladı, öğrendi, ve derhal birbirine bu Frolâyın Gruhn'un kim olduğunu sordu Kimseden de sadra şifa verecek bir cevab almadı.

Birçok tahminlere girişildi, ve nihayet anlaşıldı ki. Frolâyın Gruhn Himmlerin polis teşkilâtı dosyasında cazibeli, fakat hafifmeşreb bir kadın olarak kayıtlıdır.

İşin, Gestaponun entrikacı şefinin uzun uzadıya hesap edilmiş bir oyunu, bir düzeni olup olmadığında asla karar kılınmış değildir.

Hitler veya Göringin olup bitenlerden haberleri olmasa bile, hiç olmazsa Himmlerin malûmatı bulunması icab ederdi. Üstelik Blombergi devirmek, ortadan kaldırmak hem kendi şahsı, hem de müfritlerin menfaatleri iktizasındandı.

Her ne hal ise, meydana vurulan bu sırın Hitlerin şahsî hisleriyle ve efkârı umumiyenin mareşale karşı besledikleri muhabbete indirildiği darbe pek büyük, pek şiddetli oldu. Blomberg, Hitlerin yalnız en çok güvendiği müşavir'lerinden biri değil, aynı zamanda en yakın, en samimî, ihtimal ki en çok sevdiği arkadaşlarından biriydi.

Ve işte bu en iyi arkadaşı onu aldatmıştı. Hitler, hakikatı öğrenir öğrenmez, ilk işi Blombergin ayarlılığını ileri sürerek, onu bu evlenmek fikrinden vazge-

Mareşal Blomberg zevcesile birlikte

çirmeğe, bu suretle nikâhı feshe kandırmaya çalışmak oldu.

Blombergin bu teklife yanaşmayı reddetmesi, taraftarlarının gerek kendisine, gerekse Almanya'ya karşı besledikleri sadakate inanan Hitlerin imamını sarstı. Fakat bundan daha beteri de vukua gelecekti.

Blomberg, siyasi bir mareşal olmak ve Nazilere karşı aşırı derecede uysal davranmak bakımından ihtimal ki ordu şefleri arasında pek sevilmiş, tutulmuş mir şahsiyet değildi.

Tesadüfe bakınız ki, Nazi müfritleri de, onun kendi saflarında yer almış olmamasından, ve askerî meselelerde onların aşırı şekildeki müdahalelerine muhalefette bulunmasından dolayı mareşali aynı derecede sevmiyorlardı.

Başkumandan General fon Fritsch Hitlerin bu berzahtan bir yol bulup kurtulmasını beklemesizsin, diğer generallerin müzaheretile Führere müraacaat ederek, ordu disiplinini böyle bir mazi olan bir kadınla evlenmiş olan Blombergin harbiye nazırlığı mevkinde tutulmasına müsamaha göstermeyeceğini tebliğ etti.

Bir diktatörün hoşlanmadığı bir şey varsa, o da kendisine emredilmesi idi. Kısmen kendisinin böyle zorlanmasına, tazyik edilmesine karşı duyduğu öfke, nefret, kısmen de eski arkadaşına beslediği sadakat yüzünden Blombergin vazifesinden alınmasında ilk önce tereddüd gösterdi.

Bunun üzerine, General Fritsch, yalnız askerî disiplinin muhafazası bakımından ısrarda bulunmakta kalmadı, aynı zamanda, Führerin harici politikasını ve bilhassa Avusturya politikasını şiddetle tenkid etmek fırsatını yakaladı.

Bu Hitlerin müsamaha edeceği, izin vereceğinden pek fazla ileri giden bir hareketti. Mareşal Göringin dediği gibi:

«Eğer sizin nazırlarımızdan birisi gelse ve, askerî meseleler tamamen bertaraf, ben sizin harici politikamızı beğenmiyorum...» dese Mister Çemberlâyın ne yapardı? Şüphesiz ki o, teşekkür ederim, Allaha ısmarladık, der ve Hitlerin General Fritsche yaptığı gibi o zati azledirdi.

Nitekim böyle de oldu, Fritsch azledildi. Blomberg de vazifesinden ayrıldı.

Ondan sonra Hitlerle, bu iki mühim tebeddül ne suretle istifadeli bir neticeye bağlamak, veyahud da bunu hiç olmazsa kendisini küçük düşürmeden yapmak meselesi kalıyordu.

Nihayet, üç hafta sonra, 4 Şubat'ta, Hitlerin o seneki ilk ve gem, dizgin tanımayan öfke, hiddet tezahürlerini müteakib, bu iki tebeddül, yalnız orduda değil, bahriyede, hava kuvvetleri ve diplomasi işlerinde yapılan diğer nakil ve tebeddüllerin geniş bir tesettürü içinde ilân edildi.

Diplomasi sahası müstesna, Blomberg ile Fritschin işlerinden uzaklaştırılmaları maada diğer sahalardaki değişikliklerin pek az ehemmiyeti vardı. Zirâ bu tebeddüllerin yüzde doksani, hâdis-

(Devamı 11 inci sayfada)

Son Postanın zabta romanı: 32

KOMİSER SEDAD

Nekleden: İbrahim Safa

Otel müşterileri

Sabriye kocasının sözünü dinledi; sofaya çıktı. Otelin büyük kapısının sahanlığında çıplak bacaklı kadınları, çekersiz, başı açık gençleri seyrederek kendini avutmuştu çalıştı.

ON BİRİNCİ KISIM

Karı, koca otelciler

Bir gün sonra, aynı sahanlıkta, sahanlık bir iskemleye uzanan Talha bey, sigarasının tütününü savurarak:

— Hiç şüphe yok ki bu işi istemiyerek yapıyorsunuz İhya bey?

Bir iskemleye gömülmüş olan İhya Rahmi içini çekti:

— Evet, dedi. Belki elimden daha iyi işler gelirdi, amma kısmet...

Öyle yemeğinden sonra idi. Yazın en sıcak günlerinden biri sayılabilir. Herkes terliyor, herkes dinlenecek ve nefes alacak bir gölge arıyordu. Yürük Aliye, denize gidenlerden çoğu denizden çıkmak istemedikleri, yahud sahilde kalmayı tercih ettikleri için geri dönmüşlerdi.

Talha bey, bu sıcak günün verdiği rahavetle birkaç kere gerindikten sonra doğruldu. Kendini uykuya vermek istemiyordu.

— İhya bey, dedi. Siz münevver bir gençsiniz; nasıl oldu da otelcilik heves ettiniz? İyi bir tahsiliniz olsa gerek...

— Evet, İsevi bitirdim. Hukukta da iki sene okudum.

— Konuşmanızdan ve hareketlerinizden belli. Otelcilik size yakışmaz, demek istemiyorum. Bilâkis, Avrupa da otel işleten doktorlar, sabık diplomatlar bile gördüm. Fakat bizde, biraz tahsilli olan böyle şeylere heves etmez de...

— Doğrudur, bevefendi... Ben de bir tesadüfle altı sene evvel bu işe atıldım.

— Öyle olacak. Refikanız nasıl razı oldu bu işe?

— O zaman evli değildim. Biz evleneli ancak bir sene oldu.

Sabık hariciye memurunun gözlüğü altındaki gözleri hayretle açıldı:

— Bir sene mi? daha bir senelik mi evliseniz? Pek yenisiniz o halde... Şaşılacak şey... Bense sizin bu işe başbaşa karar verdiğinizizi, yahud bir münakaşadan sonra sizin ağır basarak atıldığınızı sanıyordum.

O sırada İhya, karısının orada bulunmasını pek istiyordu. Çünkü Sabriye, bu adamın kendisini tanıdığını ve düşmanı olduğunu zannediyordu. Bu sözler, Talha beyi Sabriyenin hayatı ile asla alakadar olmaması olduğunu en büyük delili değil mi idi?

Biraz daha konuştuğundan sonra otel sahibi ile müşterisi pek iyi dost oldular. Adeta birbirlerine düşüncelerini, tasavvurlarını, aile vaziyetlerini, mazilerini anlattılar. Bu sırada Talha beyin iki defa evlendiği, ikisinde de karısının öldüğü anlaşıldığı gibi İhya Rahminin de anasını, babasını küçük yaşta kaybederek bir amca elinde büyüdüğü ve iyi bir terbiye almadığı anlaşılıyordu. İhya:

— Hattâ, dedi. Tam mânâsile bir

serseri idim. Bu oteli, tesadüfen elimden geçen küçük bir mirastan nasılsa istifade ederek aldım. Geçen seneye kadar güç hal ile idare ettim. Geçen sene karşıma Sabriye çıkmasaydı...

— Gene bir tesadüf mü?

— Öyle ya... Zavallı aldatılmış, aldatılmış, belki fena yollara düşmüş; kimsesiz, anasız babasız... Benim karşıma çıktı: Evlendik...

Talha bey gülerken:

— Daha evvel seviştik, deyiniz!

— Evet, tabii... Fakat bizim sevişmemiz pek kısa sürdü. Daha doğrusu gayri resmî sevişmemiz pek kısa sürdü. Ondan sonra evlendik ve beni o kurtardı. Otel bu hale getiren odur. Her şeyi o alır, o idare eder. Mutfaktan orta hizmetine kadar her şeye o nezaret eder. Yalnız nezaret mi? Bizzat iş gördüğünü de belki görmüşsünüzdür.

— Evet, evet... Bu sizin için tam piyango... Hele sizi sevmesi büyük şans işi... Görüyorum, ki aranızda hiç bir ihtilâf da yok. Her hususta sizinle hemfikirdir, değil mi?

(Arkası var)

Memurların dil imtihanları

Ankara 14 (A.A.) — Maarif Vekilliklerinden bildiriliyor:

3656 ve 3659 numaralı kanunlarda bahsedilen yabancı dil imtihanlarının her sene Mayıs ve İkinciteşrin aylarında yapılacağını tesbit eden talimatnameye göre kanunların neşrinden sonra imtihan açılmadan geçmiş bulunan 1939 İkinciteşrin ayı imtihanı yerine Mart 1940 ayı içinde bir imtihan açılması İcra Vekilleri heyetine kararlaştırılmıştır. İlk edilmek üzere bulunan imtihan günlerine yetişebilmek üzere 10 Mart 1940 tarihine kadar imtihan müracaatında bulunmuş olanların ve sıkalarının tamamlamaları lazımdır. Tamamlanmayanlar Mayıs imtihanına kalacaklardır.

Bu vesikalar şunlardır:

a — Hüviyetli, hangi meâs veya üç ret derecesine namzed olduğunu gösteren resmî vesika.

b — 4.5X6 boyunda 4 fotoğraf.

c — Esasen devlet memuru olanlar için, 1452 numaralı kanun dairesinde yabancı dil imtihanına girilmiş bulundukları yerlerini gösteren sicil vesikası.

Sovyetlere karşı manevî ambargo

(Baştarafı 1 inci sayfada)

yetler Birliği tarafından Finlândiyaya yeniden bir taarruz yapılmasından veya diğer devletlere tevavüz edilmesinden, yahud, Amerikadan Sovyetlere gönderilen malzemenin Almanya lehine kullanılmasından korktukları için bu tedbirin iltihaz edildiğini söylemektedir. (a.a.)

Roma-Berlin-Tokyo ve Moskova arasında bir blok teşkili isteniyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sele de memnuniyetbahş bir neticeye isâl edildiği takdirde, iki devlet arasında bir ademi tevavüz paktının imzalanması beklenebilir.

Dörtler bloku mu?

Roma 14 (Husuî) — Tokyodan alınan haberlere göre Japon hükümeti, İtalya, Almanya ve Sovyet Rusya ile bir yaklaşıma siyaseti takib etmek arzusunda. Bu siyasetin nihai gayesi Roma - Berlin - Moskova - Tokyo arasında bir blok vücuda getirmektir.

Japonya ile Amerika arasındaki ticari münasebatın menfi bir yola girmesi, Japonyayı Avrupadaki üç totaliter memleketle yaklaşmağa sevk etmektedir.

Rus - Japon münasebatının daha fazla salâh bulacağı ve bunun Çin - Japon harbine de müessir olacağı muhakkak sayılmaktadır.

Kamçatka meselesi, Tokyo ve Moskova arasında en dostane bir şekilde halledilmiştir.

Bir Japon heyeti Romaya gidiyor

Roma 14 (Husuî) — Tokyodan bildiriliyor:

Eski başvekil Saito'nun riyaseti altında bir Japon heyeti, iktisadî müzakerelerde bulunmak üzere, yakında İtalyaya hareket edecektir.

Bu haberi veren Japon gazeteleri, iki dost memleket arasında iktisadî münasebatın daha fazla genişleyeceğinden dolayı memnuniyet izhar etmekte ve bunun diğer teşebbüslere bir başlangıç olacağını yazmaktadırlar.

Sovyet Rusya yeni bir harbe sürüklenmeyecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ver münasebetler ihdas eylemektedir.

Gazete, muahede hükümlerinin Molotofun 20 Teşrinvası 1939 da yaptığı beyanata tamamen uygun olduğunu bildirmekte ve Sovyet tedbirlerinin münhasıran Sovyetler Birliğinin ve bilhassa Leningradın emniyetini zaman altına almağa matuf bulunduğunu kaydeylemektedir.

Gazete diyor ki: Sovyetler Birliği Finlândiyaya karşı vaziyetinin de isbat ettiği gibi diğer devletlerin istiklâline hiçbir zaman suikaste bulunmamıştır.

Müstakil siyaset

İkinci emperyalist harbi Sovyet hükümetinin önüne devlet hududlarının emniyetini temin vazifesini koydu. Emperyalist devletlerin çarpışmasına iştirak etmiyerek müstakil siyaset takibini arzu eden Sovyet milleti, milletlere sayısız musibetler getiren bir harbe sürüklenmeyecektir.

Komşu Baltık devletleriyle yapılan paktlar, Sovyet hududunu himaye işini halletmiş ve Avrupanın şarkında barışın takviyesine hâdim olmuştur. Sovyetler Birliği Finlândiyada iki taraf için faydalı şartlarla bir muahede skidini teklif etmiş, fakat bu müzakereler Sovyetler Birliğinin elinde olmaması sebebiyle dolayısıyla akim kalmıştır.

Barış siyaseti

Müzakerelerin yapamadığı kahraman Kızıl ordu yapmış ve ordu ile donanmamız bolşeviklerin geçemeyeceği hiç bir kale mevcut olamayacağını ve Kızıl ordunun Sovyetler Birliğinin emniyetini müdafaaasını teşkil eylediğini isbat etmişlerdir.

Buna rağmen, bugün akdedilen muahedenin isbat ettiği gibi, Sovyetler Birliği barış siyasetine sadık kalmaktadır. Sovyet dış politikası yalnız Sovyetler Birliğinin emniyetini temin vazifesini istihdad eylemektedir ki, bu gaye de tahakkuk ettirilmiştir.

Sovyetler Birliği hududlarında barış bavaresi müzaffer bir surette dalgalanmaktadır. Bu silinen barış siyasetinin yeni bir zaferidir. Müfetterler susmağa mecburdurlar. Harb arayanlar mühim bir hezimetle uğramış. Sovyetler Birliğine karşı tevavüz ettikleri mücadelede başlıca üsler birini kaybetmişlerdir

(a.a.)

Finlândiyada 400 bin kişi meskensiz kaldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Fin ordusu, yeni tayin edilen hududlara çekilir çekilmez üç devlet arasında müzakerelere başlanacaktır. Konferansın tarih ve mahalli henüz tesbit edilmiştir.

Tefsirler

Oslo, 14 (A.A.) — Şimal memleketleri arasında dair mevzuubahş olan askerî ittifaka dair Arbeiter Bladet diyor ki:

Bu ittifak, şayed tahakkuk ederse münhasıran tedafüî olacaktır. Bittabi böyle bir ittifakın tehlikeleri inkâr edilemez. Ancak şimal memleketlerine vereceği emniyet melhuz tehlikelere üstün olacaktır.

Fin Cümhurreisinin hitabesi

Helsinki, 14 (A.A.) — Finlândiya Reiscümhuru bugün öğle vakti Fin milletine hitaben bir mesaj neşretmiştir.

Reiscümhur diyor ki:

Viipuri, Kareli ve onun, hürriyete bu kadar bağlı olan halkı, tarihte birkaç defa anayurddan koparılmıştır.

Şimdi, bütün gayretlerimizi buna tahammüle ve bu bölgedeki vatandaşlarımızı manevi surette müzaheretle hasretmeliyiz. Siyasî hayatımız, devletimizin şekli ve Finlândiya milleti bakidir ve yaşamaktadır.

Mütearrızca karşı muzaffer bir şekilde mukavemetimize imkân verecek olan transiti reddeden İsveçle Norveçin bu hattı hareketleri önündeki hayal inkisarımız çok derin oldu. Bununla beraber, bütün şimal memleketleri arasında sarılmaz ve devamlı bir birliğin teessülü icab edeceğinin komşularımız için aşikâr bir hale geldiğini ümid ediyorum. Finlândiya milleti, batı medeniyetinin ön karakolu sıfatıyla ifa ettiği rolden dolayı gurur ve iltihaz duyulur.

Manerhaymin orduya emri yevmisi

Stockholm, 14 — Mareşal Manerhaym, Finlândiya ordusuna hitaben neşrettiği bir emri yevimde diyor ki:

Ağır şartlarla bir sulh imzalamak zaruretinde kaldık. Harbe icbar edilmişsiniz. Yarattığınız mucizeler, tarihte, asırlarca parâklığını muhafaza edecektir. Bugün 200 bin düşmanın toprak altında yatması sizin suçunuzdan değildir. Siz onlara fenalık etmek istemediniz. Sadece, harbin şu amansız kanununa uydunuz: Ya ölmek, ya öldürmek. Ben, birçok harp meydanlarında dövüştüm, fakat asla sizin ayarınızda muharib görmedim. 1500 den fazla Rus tankımız ve 700 den fazla tayyarenin tahrir edilmiş olması, kahramanlığımızı gösterir.

Garb devletlerinin, yardımımıza koymak hususundaki çok güzel vâdileri malesef tahakkuk edemedi. Çünkü komşularımız, kendi menfaatlerini nazarı itibara alarak, müttefik kâ'alarının, kendi topraklarından geçmelerine müsaade etmediler. Elim akibete uğradık, topraklarımızdan bir kısmını yabancılara terketmeğe mecbur olduk.

Ufalan anavatanı, henüz parçalanmamış bulunduğu zaman korumak için gösterdiğimiz azim ve aynı cesaretle müdafaa amadeyiz.

Tarihî bir vazife yüklenmiş bulunduğumuza kanaatimiz vardır. O vazifeyi ifaya devam edeceğiz. Bu vazife garb medeniyetini sıyanet etmektedir.

Garbe olan borcumuzu son akçesine kadar ödediğimize kaniiz.

Yeni hududlar

Helsinki 14 (A.A.) — Kışatın geri alınması 15 ve 25 Mart arasında yapılacaktır. Yalnız Petsamo mintakasında bu mühlet 10 Nisana kadar uzatılmıştır.

Hangoe Ruslara 23 Marttan evvel teslim edilecektir.

Finlândiya matbuatı, sulh muahedesini yeni hududlarla beraber neşretmektedir.

Fin Parlamentosu

Helsinki 14 (A.A.) — Ruslarla akdedilen sulh muahedemesinin şartları parlamento hariciye encümeni tarafından müteaddid celselerde tetkik edilmiş ve mezkûr muahedenin akdine 12 Mart gecesi hariciye encümeni tarafından mezuhiyet verilmiştir.

Harbin devamı müddetince Helsinki haricinde toplantılarını yapmış olan parlamento muahedeyi tasdik etmek üzere Helsinki, de toplanacaktır.

Amerikanın vaziyeti

Vaşington 14 (A.A.) — Hariciye nazırı Hull gazetecilere beyanatında, Rusya ile Finlândiya arasında akdedilen sulhün Rusyaya tayyare İvazını göndermek hususunda, ki Amerika siyasetini değiştirmesi lazım gelmediğini ve yeni Rus, Fin hududlarının ta-

nınması meselesini tetkik eylemediğini lemiştir.

Kabinenin vaziyeti

Stockholm 14 (A.A.) — Nya Dagligt handa gazetesinin Helsinki'den aldığı bir bere göre, Rity'nin Helsinkiye avdetini teakub Finlândiya kabinesinde bir değlik vuku bulmasına, hatta kabinenin istisna iltizaz edilmektedir.

Bu gazete, halen Finlândiyada bulunan veği gönüllülerin, kabul olduğu kadar çâ işveçe dönceceklerini yazmaktadır.

Bir isyanı önlemek için

Amsterdam 14 (A.A.) — «Telgraf» gazsinin Helsinki'deki muhabiri, Finlândiya dusu zabıtlarından bir çoğunun, milli müfaa nazırı Nukhonen'in istifasından so vazifeleri başından alınmış olduklarını ber vermektedir.

Bu muhabir, ilâve ediyor:

Bu tedbirler, Fin - Rus sulhünü imzalmış olan hükümete karşı herhangi bir hareketi yapılmasına mâni olmak maksadıyla iltihaz edilmiştir.

Toplar susar susmaz

Helsinki 14 (A.A.) — Finlândiya haric nazırı Tanner, yabancı gazeteler müesseslerine şu beyanatta bulunmuştur:

Uzun zaman dayanamayacağımızı, di ilk günden biliyorduk. Biz malzeme ver biler askerimiz kâfi geliyecekti. Bir tek surumuz vardı, o da küçük bir millet olmızdır.

Ateş kes emri verilir verilmez ve top susar susmaz, askerlerimiz; bu itiyadın lâfi vaziyet karşısında şaşırmaşlar ve öni geçilmez bir uyusukluk duymuşlardır. Askerlerinin buldukları yerlerde çoktulleri ve derin bir uykuya daldıkları görül Filhakika aylardanberi Fin askeri; noruyku nedir unutmuştu ve buna susama Artık otomat gibi hareket ediyorlardı.

Vells bugün yeniden Mussolini ile görüşecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tan kansatine göre Avrupa seyahati nasında elde ettiği malûmat Ameri Reiscümhuru Ruzvelti müzakereli sulh lehinde yeni bir teşebbüse sevk edecektir. Bu takdirde, İngiliz siy mehafibinin mütealemasına göre, Amerikann dahilli siyasetini gözönünde tutmak lazımdır. Çünkü hükümet part bir intihab mücadelesini karşılam mecburiyetinde bulunuyor.

Dost iranin bayramı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

halinde bulunan aşiretler meselesini kaleme halleden, İrani baştanbaşa öcek olan demiryolu siyasetini bütün mile başaran, ve nakliyecilik tarihini şayanı iftihar eserlerinden birini teş eden Trans - İrani demiryolunu yapıran; nihayet medeni kisve, şapka in lâbnı gayet cezri bir tarzda ve bir g içinde tatbik eden İrannın büyük evlâ Şehinşah Pehlevidir.

Yüz yıllardır bir türlü düzelmek b miyen Türk - İrani anlaşamamazlığı büyük başın, Atatürk ile Şehinşah Pelevinin müteakbil dostluk ve kardeş hisleri ile ortadan kaldırıldı ve İrani kûmdarının Türkiyeye vaki olan ve İ trası daha hâlâ kalberimizde canlı şayan ziyareti ile bir kat daha kuvvet nen bu dostluk, kardeşlik bağı bugün aynı rasanetini muhafaza ediyor.

Alâhazreti Hümayunu Şehinşahi Pelevinin o tarihî ziyaretlerinde, burada bul ettiği mes'ud tebaasına:

«Kendinizi öz vatanınızda biliniz dediği dost ve kardeş İranlıları bu vinçli günlerinde tebrik eylemeği zevki bir vazife sayıyoruz.

Almanyanın Türkiyeye karşı siyaseti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İtalya ile Rusya arasında Rus - Alman ticaret itilâfına benzer bir ittifak a dedilmesi, saniyen Rusya ile Roma ya arasında, salisen Türkiye ile Rus arasında birer itilâf vücuda getirilme olduğunu beyan etmektedir.

Bu muhabir, ilâve ediyor:

Bütün mesaf, Türkiyeyi İngiliz Fransız ittifak sisteminden ayırma matuftur. Finlândiyaya gelince, me burî olarak iktisadî bakımdan Rus ve Almanyanın tarafını iltizam edecek ve diğer İskandinavya memleketlerin siyaset'eri bu yeni vaziyetten tabii olarak müteessir olacaktır. (A.A.)

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Eskiden ve şimdi

Çeviren: Hasan Âli Ediz

Hiç şüphe yok ki, 1919 doğumlu Vasili Petroviç, «Egribüğü» sokaktaki 12 numaralı apartmanın en meşhur bir insanı idi. Vasili Petroviç, yani Vasya, müthiş bir balalayka meraklısı idi.

Vasya, daha sekiz yaşında bir çocuk iken, balalaykanın mütenasib ve muhaddeb sırtını görmüş ve hemencecik ona âşik oluvermişti.

O zamanlar Vasya, bu güzel, bu kıymetli aletin sahibi olan apartman kapıcısına sormuştu:

— Amca, elindeki bu güzel şey ne?

Kapıcı Yegorî:

— Ne ise odur.

Cevabını verdikten sonra, bir meşe ağacının köklerini andıran kalın ve küt parmaklarla balalaykayı inletmeğe başlamıştı...

Vasya o gün, tâ annesi yukarıdan gelip de kendisini zorla içeri sokuncuya kadar bu güzel musiki aletinin yanından ayrılmamıştı.

Bu hâdiseden itibaren, Vasya için, tatlı hayallerle, göz yaşlı ricalarla, büyük ümit ve şiddetli hayal sukutlarıyla dolu bir buçuk sene geçti. Artık bu hâdiseden sonra Vasyanın en sevdiği oyun, balalayka oyunu oldu.

Kutu, fırça, şişe, velhasıl eline ne geçerse, Vasya onu balalayka haline getiriyor ve elinin sağ bileğini oynatarak balalayka çalışım taklid ediyor.

Vasyanın annesi bir buçuk yıllık bir mukavemetten sonra nihayet teslim oldu ve oğluna bir balalayka satın aldı. Balalaykanın alınışından itibaren ilk dört sene, çalması tekâmül ettirmekte geçti. Bunu takip eden üç sene ise, hem çalması tekâmül ettirmekle, hem de komşularla mücadele etmekle geçti.

Filhakika Vasyanın komşuları, çocuğun bu balalayka ihtirasını, bu balalayka aşkını bir türlü anlamak istemiyorlardı. Ve tabiatîle, günün her saatinde Vasyanın odasından akseden muhtelif melodilerin çoksun nağmelerini de bir türlü dinlemek istemiyorlar, hattâ açıkçası, bunlardan şikâyet bile ediyorlardı.

Vakiâ Vasya on altı yaşına geldiği zaman, Moskova belediyesinin koyduğu nizamla yımağa, yani ancak, sabahın on birinden gece on birine kadar çalmakla iktifa etmeğe başladı. Fakat komşuların kafasını şişirmek için bu kadar bir zaman da bol bol kâfi idi.

Bahusus bu sekiz yıl içinde Vasya, kendi cinsinden, balalaykacı daha beş arkadaş edinmişti.

Vasyanın komşuları muhtelif vesilelerle hoşnutsuzluklarını göstermeğe başladılar. Bu vaziyetlerinden dolayı onları itham etmek çok güçtü. Vasyanın komşularından üç tanesi, muayyen bir maksadla - yani Vasyanın balalaykasını susturmak maksadile - birer radyo edindiler. gene Vasyanın komşularından bir tanesi, sırf Vasyanın balalaykasından kurtulmak düşüncesiyle, telefonlu odasını bırakarak, şehrin kenarında daha kötü ve konforu daha fena bir eve taşınmağa razı oldu.

Bu giden komşular, son eşyalarını da kamyona yükletirlerken:

— Bu işkenceye kim dayanabilir? diyorlardı, görmüyor musunuz, hâlâ tın girdatıp duruyor.

Vasyanın oturduğu apartmanda kiracı bir kadın vardı. Vasyanın balalaykasından en fazla şikâyetçi olanlardan biri de bu kadıncığızdı.

Aleksanna Susanna gibi kafiyeli bir ismi olan bu kadın, Vasyanın balalaykasının ilk nağmelerini duyar duymaz, sapsarı kesilir ve gözlerini kapıyarak:

— Aman Yarabbi, diye söylenirdi. Bu adam benim ölümümü istiyor! Evet evet, hem de muhakkak istiyor. baksanıza hâlâ çalıyor.

Vasyanın perestîşkârları da yok değildi. Fakat bunlar daha ziyade apartmanın uzak dairelerinde oturan kiracılarıydı. Bunlar, arasıra Vasyayı kendi dairelerine davet ederek balalayka çaldırmağa beraber gene ona karşı biraz müstehzi davranmaktan kendilerini alamazlardı.

Fakat bir gün...

Evet, fakat bir gün, ufak bir hâdise «Egribüğü» sokagında kâin 12 numaralı apartmanın kiracıları arasında bir bomba tesiri yaptı. Bir an içinde bütün kiracılarının kanaatlerini allak bullak etti.

Bir gün, apartman kiracılarından birisi,

traş olmak üzere, apartmanın atındaki berber dükkânına girmişti. Traş sırasının kendisine gelmesini beklerken oradaki resimli mecmualardan birini karıştırmaya başladı. Birdenbire, mecmuanın bütün sayfasını kaplıyan bildik bir çehre ile karşılaştı. Resmin altında şu yazılar vardı:

«Amatör balalaykacılar arasında yapılan şehir müsabakasında, şehir birinciliğini kazanan «Vasili Petroviç Ziben».

Kiracı, sene'lerdenberi kafalarını patlatan Vasyayı tanımakta gecikmedi. «Hımmmm» der gibi hafifçe bir öksürerek yerinden fırladı. Elinde başkasına aid bir mecmua olduğunu düşünmeğe bile lüzum görmeden dışarı fırladı. Ve koşu koşu evine gelerek, rastgeldiklerine mesaleyle anlatmağa başladı.

Ertesi gün, gündelik gazetelerden birinde, şehirde yapılan bala'ayka müsabakası hakkında kocaman bir makale çıktı. Bu makalede, Vasya hakkında çok medihkâr bir dil kullanılmıştı.

İşte 12 numaralı apartman kiracılarının Vasya hakkındaki kanaatlerini altüst eden asıl bu oldu.

Eskiden Vasyanın balalaykası, kiracıları ne derece sinir'endiriyorsa, şimdi de böyle «meşhur» bir adamın komşusu olmak onları o derece sevindiriyordu.

12 numaralı apartmanın sakinleri Vasyaya bir murahhas heyeti gönderdiler. Evin klübünde kiracılar meşhur bir müsamerem vermesini rica ettiler.

Lâf arasında, uykusu gelmediği takdirde, hiç çekinmeksizin sabahın üçüne, hattâ dördüne kadar çalabileceğini de söylediler...

Vasyanın balalaykasından bizzat olarak şehrin kenarındaki telefonsuz bir eve taşınan kiracılar, Vasyanın şöretini duyduktan sonra, yaptıkları isten ötürü pek üzülüyorlar. pek hayıflandılar.

— Görüyor musun bizdeki talihsizliği, dediler! Böyle meşhur bir adamın komşuluğundan uzak kalmamız yetmişmiyor mus gibi, bir de telefonsuz, uzak köftü bir apartmanda oturmak bedbahthına uğradık.

A'leksanna Susanna da, vaktile Vasya hakkında söylediği sözler ima edilerek yapılan tarizlere cevaben:

— Evet, derdi, ben şimdi de onun çalışımı büyük bir güçle dinliyebilirim. Çünkü, duyularak, usta bir el tarafından içten çalınan bir çalgı, insanın ruhu üzerinde adeta öldürücü bir tesir yapar.

Vasyanın şöreti büyüdü, yayıldı, bambaşka bir mahiyet aldı. An'attıklarına göre o şimdi, yedinci, sekizinci, hattâ dokuzuncu bir balalayka satın almış. gene anlattıklarına göre evin klübünde bir balalayka kursu açmış...

Artık «Egribüğü» sokağına girdiğimiz zaman gözlemlerimizle (12) numaralı apartmanı aramağa lüzum yoktur. Balalayka seslerinin duyulduğu istikameti takip etmek kâfidir.

ZİRAAT

(Bastarafı 7 nci sayfadadır)

valarile - evet satılıp para getirecek meyvalarile - bizi faydalandıracaklarına inanmak mümkün değildir.

— Korumaya, diyorlarmış.

— Elma ve emsali fidanların, akasya ve emsali fidanlarla bir tutulmaya, gelmiş, büyüyenince kadar olduğu gibi, büyüdüktan sonra da devam'lı bir ihtimama ihtiyaçları bulunduğu; eğer tabiatin himmetine bırakacaklarsa çok geçmeden (meyvasız bir ağaç) olacaklarını düşündüler mi acaba? dedim.

— Evet, dediler. Yalnız korunmıyacak, bakılacaklar da!

Ben şahsen bu teşebbüsün muvaffak olacağına inanmıyorum. İnanıp yapanların yüzümü kara çıkarmaları en samimi temennimdir.

Tarımınan

Tashih: 27/Şubat/940 tarihli Son Postada, (Ziral neşriyat meselesi) başladığı ile çıkan yazının sekizinci satırından sonra, ifadeyi aksatan bir tertib yanlışlığı olmuştur: O kısımda «... Türkiye'de yıllardanberi (oku-yacak şey) hasreti çekiliyor» cümlesinden sonrası şöyle olacaktır: «Bilhassa askerden dönen gençler, köy odalarında (Aslı ile Ke-rem) den başka bir şey okumuyorlarsa bu, ondan hoşlandıklarından değil, başka okuyacak bir şey bulamadıklarındanandır.»

SİNEMA

(Bastarafı 6 nci sayfadadır)

dir. Ciddetle dikkate değer olan bu vakalardan en mühimlerini bugün okuyucularımıza nakledeceğiz:

Geçenlerde bir gece meşhur san'atkar John Barrymore bir sahnede şarkı söylerken; Hamlet kıyafetinde bir genç kız onun üzerine birdenbire atılmış ve seyirciler huzurunda san'atkarı sürüklemeye çalışmıştır.

Seyirciler bunun bir numara olduğu nu sanmışlar. Fakat biraz sonra hâdise anlaşılmiş: Meğer bu, Hamlet kıyafetindeki kız, onun ilk karısından olan kızı imiş!

Seyirciler içinde bu'unan san'atkarın şimdiki karısı işe müdahale etmiş, bu sefer sahnede saç saça bir dövüş başlamıştır. Galebe san'atkarın şimdiki zevce -sinde kalmış, ondan sonra kocasının koluna girmiş ve birlikte çıkıp gitmişlerdir.

Meşhur sinema yıldızı Norma Shearer ile gene meşhur sinema yıldızı Joan Crawford arasındaki münasebat az çok gergindir. Bunun sebebi doğrudan doğruya san'at hayatı kıskançlığıdır.

Edinmiş olduğu muvaffakiyetlere rağmen Joan Crawford Norma Shearerin çevirmiş olduğu filmler ayarında eser'evücutte getirmemiştir.

Joan Crawford bunu pek güzel takdir etmekte ve rakibini fazla kıskanmaktadır.

Aralarındaki anlaşmazlık şimdiye kadar hen derunî idi... Fakat «Kadınlar» adında çevrilmekte olan bir filmde beraberce rol alınca iş birdenbire değişmiştir:

Joan vâzifesinin âşığıdır. Norma ise hovardameşredir. Bir arada ve muayyen vakitte stüdyoya varmamışlar. Norma akhna estiği vakit vazifesi başına gelmiş, bu hale Joan fena halde içerlemiş, mevkilerinden utanan san'atkarlar kavgayı açığa vurmamışlar, fakat üstü kapalı bir surette bir hayli didişmişlerdir. Bu suretle film müşkülâta hitama ermiştir.

Geçinemiyen iki yıldız da Dette Davis ile Myrian Hopkins'tir. Bu iki yıldız o kadar his'arırlar ki her ikisinin acentaları kavgaya boks maçı damgasını vurmak ister'er. Hattâ, bu maksadla onlara birer boks eldiveni bile verirler.

Bittabi anlamışsınızdır. Bu iki yıldızın kavgaları san'at hayatı kıskançlığıdır. San'atkarların kavgalarından son derece bizzat kalan rejisör Cukor diyor ki:

— Bundan sonra birden fazla sinema yıldızına bir tek filmde rol vermeyeceğim... Çünkü kavgaları cehennemî bir hal alıyor. Ağzlarını açmaksızın da birbirlerini helâk eylemenin yolunu buluyorlar...

Holivudda eskiden böyle şeylere rast gelinmezdi... Bu vaziyet karşısında mecmualar «Holivud burjuvalaşıyor» demektedirler...

Şehir işleri:

Dahiliye Ve'ili dün vilâyet ve bel'divede çalıştı

Şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili Paik Öztrak dün öğleden evvel vilâyette meşgul olmuş, bu esnada kendini Jandarma Umum Komutanı ile Emniyet Müdürü ziyareti etmişlerdir.

Vekil, öğleden sonra Belediyeye gelmiş, Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarla bir müddet görüşmüşür.

Kadıköy tramvay ücretleri indirilecek

Kadıköy tramvay biletlelerinin pahalılığından şikâyet edilmekte idi. Ankarada teşkil edilen bir komisyon şirketin hali hazır vaziyetini tetkik ederken biletle ücretlerinin tanziline de çalışacaktır.

Apa tınan kepcileri okuma y'zına öğ'enecekler

Apartment kapıcılarının mühim bir kısmı okumak, yazmak bilmemektedir. Parti tarafından bunların kurslara devamları kararlaştırılmıştır.

TIYATROLAR

Şehir tiyatrosu Tepebaşında dram kısmında Akşam saat 20,30 da

O Kadın

Estiklâle caddesinde komedi kısmında

Akşam saat 20,30 da

Herkes kendi yerine

Halk opereti. Bu akşam 9 da

La Maskot

«Son Posta»nın tarihi tefrikanı: 170

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Batakhanenin içyüzü

Tayyazade Sahbanın güzel başını evvelâ bağına bastı, saçlarını okşayıp kokladı, öptü. Sonra, gayet hafif, fakat emniyet veren, sefkat ve sevgi dolu bir sesle:

— Sahba.. Sahba kalfa.. kaldır başını yüzünü göreyim...

Dedi. Gürcü kızı göz yaşları ile ıslanmış güzel yüzünü delikanlının gözlerine tuttu.

Delikanlı kızın heyecanını, belki bir saate yakın uğraşarak yatıştırabilirdi. Bu arada konuşmadılar, ziyade seviştiler; ve insan'arın sevişirken söyledikleri şeyleri söylediler.

Sahba kalfa, yüklükten üç tane kuş tüyü şilte çıkarıp üstüste koyarak ipek çarşaf, ipek yastıklar ve sırmalı ve incili ipek yorganlarla iki kişilik mükellef bir yatak yaptı. Başucuna pırlantalı bir altın şamdan, bir altın tabak içinde altın fitil makası, altın mum külâhi ve kav çak mak koydu. Sonra, duvar içinde, yerli bir dolabdan bir gecelik hoşçası çıkardı. Tayyazadeyi soydu. İki genç, bu arada da, oynaşp seviştiler; Tayyazadenin bazı suallerine, Sahba kalfa, hiç bir şey gizlemeğe lüzum görmeden cevap veriyordu:

— Bu Gevherli hanım sultan Cenilen cadı, batakhaneye işlettir benim Tayyazadem.. bu gördüğün müzeyyen ve muhteşem saray batakhanedir. İçinde kırk batakhaneye odası vardır. Her bir odanın odabaşı tabir olunur birer cariyesi, bu cariyelerin her birisinin dahi, birbirinden güzel ve müstesna dörder aded cariyesi ve her biri bir peri'yi andırır dörder aded oğlanı vardır. Bunlardan maada müzeyyen hamamlar, büyük mutfaklar vardır. Mutfaklarda olan açıklar bir yerde yoktur ve bu sarayda pişen yemekler hükûkâr sarayında pişmez...

— Bu Gevherli Esmâ Hanım sultanın iki zenci ağası vardır ki, iki asılacak kara yüzlü kara hayduddur. Anların emrinde dahi ipten, kazıktan kurtulmuş baldırı çıplak'ar ve kopuklar vardır ki her biri yetmiş ağ yırtmış nursuz ve uğursuzdurlar.

— Vallah Tayyazadem bu batakhaneye düşen çıkmaz, gündüz ayağı ile gelenin ölüsü gece denize bırakılır...

— Üç türlüdür Tayyazadem... Şöyle ki: Hergün odabaşı cariyeler nöbetle çarşı ve pazara çıkar... Yanına hasna ve müstesna cariyelerini alır, sa'mır.. ve elbet bir adam avlayıp buraya getirirler.. Birkaç gün yeyip içki zevk ve safa ederler.. evine tezkere yazdırıp akçesin ve mücevherlerin çekerler... Gelen efendide para kalmadığını görünce sırtından elbisesini çıkarıp anın yerine başına bir külâh eskisi ve sırtına bir aba parçası giydirip cezahaneye atırlarlar... Ve orada, o adamı Arnavud ve Macar kölelerine telef ettirirler...

— Benim Tayyazadem bu cariyeler erkek avı içindir. Körpe oğlanıklar dahi maldar dul ihtiyar hatunlar içindir...

— Kara yüzlü haydukların baldırı çıplak uğursuzlar ve nursuzlar çetesi dahi kız ve oğlan ile avlanmaz adamlar içindir.

— Öyledir benim nevcivaam... Balıkçı güzeli Ahmed ve Mısırcarşılı Osman Efendi ve Bursalı Sadızed Efendi ve Küçükkefendi ve kürkçüler kâhyası Ataulah Efendi ve senin efendin gümrükçük Hüseyin Efendi bu batakhaneye şikâr olmuşlardır...

— Bugün de kırk oda doludur.. seni onun için benim odamda misafir etmişim..

— Benim yiğitim, ben Gevherli hanımın hazinedarıyım.. bana emniyeti vardır ve benden başka bir ferde emniyeti yoktur.. cümle anahtarları bendedir...

— Senin Hüseyin Efendin şimdi ceza-

hanededir.. zira çok yaramazlık etmiştir, burada.

— Senin ile şikâr edilmiş Tayyazadem... Yandım Ali dedikleri bir nevcivan ve dilber hayduktur.. o şikâr etmiştir.. Tayyazade Gevherli Esmâ Hanımın çubuktarı olmuştur deyü efendiyi mecnuna döndürüp buraya, seni Gevherli Hanımdan satın almağa gelmiştir.. Şimdi dahi «Tayyazade seni istemez, var git konağıma efendi!» diye her hafta yalandan kovarlar, o dahi «aman meded ağalar... Ben Tayyazademden olduğu yerden bir yere gitmem... Elbet bir gün sultan hanım bana merhamet eder. Tayyazade oğlumu bana bahşeder.. size akçe ve mücevher vereyim beni burada misafir edin» der... Şimdi efendiyi soymuşlardır ve: «Var öyleyse bu mahzende otur, bizim odamız yoktur..» demişler, ceza-haneyeye atmışlardır...

Sahba kalfa ile Tayyazade, o gece ancak sabaha karşı şöyle bir dalmışlardır.

SAHTE ELMAS YAPAN DERVİŞ

Evvelâ gümüş bir kafesten, sonra, sırtına ve inci ile çiçekler işlenmiş bürüm -cük bir perdenin iplik aralarından süzülen sabah güneşi, Tayyazadeyi, yummuk gözlerinde sarı, mor, kırmızı, yeşil, rengârenk karagözler oynatarak uyardır...

(Arkası var)

Askerlik işleri:

Şubeye davet

Beyoğlu yerli askerlik şubesinde: 1 — Aşağıdaki adları yazılı yedek şubayların muamelesi askeriyelerinin tesbit ve tevsih edilmek üzere hüviyet cüzdanlarıyla birlik te hemen şubeye gelmeleri.

2 — Bu şubayları bilen ve tanyan varsa şubeye haberdar etmeleri ilân olunur. Piyade yarsübay Yusuf oğ. Rasim İstanbul 319 (28679).

Nakliye yarsübay Hüseyin Remzi oğ. Hüseyin Hâdi 322 (39905)

Oto. yarsübay Nâzım oğ. Mustafa Ragıp 321 (32541)

Oto. yarsübay Mehmed Muhtar oğ. Ahmed İhsan 323 (30519)

Kezavım yarsübay Hüseyin Hüsnü oğ. Aziz İstanbul 317 (18086)

Piyade yüzbaşı Hallı oğ. Hasan İstanbul 320 (31512)

Tb. yüzbaşı Mehmed Sami (4375)

S. 8. M. memuru İbrahim Etem oğ. Mehmed Hulûsi (16609).

Bir doktorun günlük notlarından

Kadın çarpıntıları

Genç kadınlarda zahiri bir sebep olmaksızın sık sık görülen çarpıntılarda, asabi hallerde, ruhi tebeyyücat vaziyetlerinde mutlaka aybaşı halini tetkik etmek lâzımdır. Pek çok defalar gerek genç kızlarda ve gerekse genç kadınlarda iradi ve kisbi bazı sebeblerle aybaşı halî çok az vaki olur. Ve buğünüm kadının umumî rahatsızlıklarını, ızdırabı daha ziyade şiddet kesbetmiştir. Hayızların az gelmesi yumurtalıkların faaliyetinin natamamiyeti neticesidir. Yumurtalıkların bu natamamiyeti her ay çıkarması lâzım gelen küçük beyzanın hurucunu geciktirdiği gibi aynı zamanda gene yumurtalıkların dahillî ifraz vazifesinin de gayri muntazam bir surette vukuunu intac eder. Ve o zaman kadınlarda yukarıda saydığımız umumî ve asabi tezahürat görülür. Bu asabi halleri gidermek için dahilen ilaçlar vermek hiç bir netice temin etmez. Beyhude yere mideyi ve barsakları yormuş oluruz. Doğrudan doğruya sebebi tedavile koşmalıdır. Yumurtalıkların natamam olarak cereyan eden bu faaliyetini (Opotrapik) yani tedavi biluzuvlar ile ikmal etmek lâzımdır. O zaman sîr'atle büyük bir tahavvüle şahid oluruz; Hayız düzelir ve umumî asabi tebeyyücat ve diğer ruhi bozukluklar da derhal zall olur. Bu noktaya çok dikkat etmek lâzımdır. Çünkü birçok defa basit bir natamamiyeti mezbû vak'ası birçok ailevi ve icimalî sarsıntılara sebep olmaktadır.

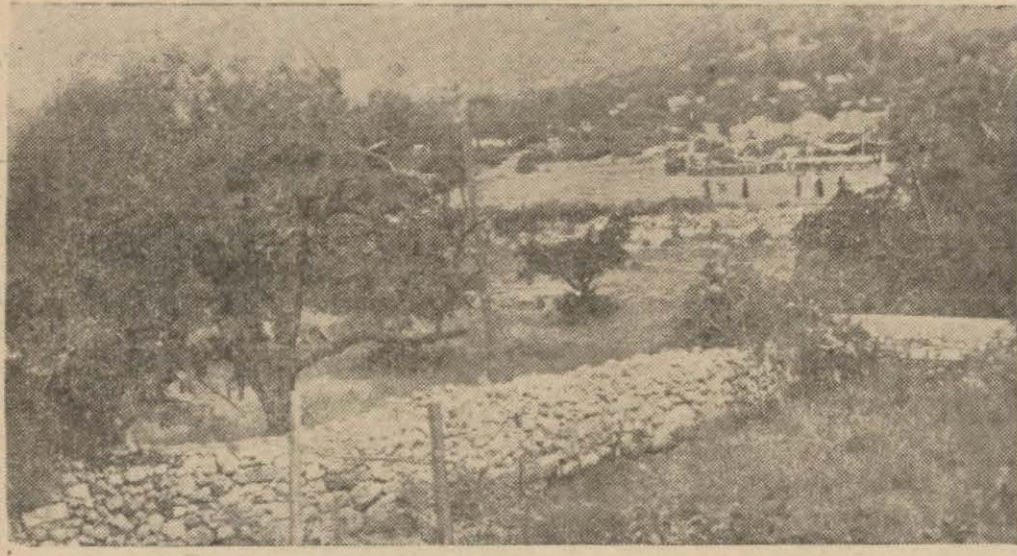
Cevap isteyen okuyucularımın posta kutu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Memleket Haberleri

Kaşa şehircilik faaliyeti

Belediye 10.050 lira sarf ile yeni bir bina yapıyor, kasaba parkının plânlı bir şekilde tenzimine çalışıyor

Kaş kasaba parkının yapılacak bahçeler

Kaş (Hususî) — Son yıllar içinde kaşa merkezimizde, imar bakımından ciddi bir kalkınma göze çarpmaktadır. Bu arada Kaş belediyesinin çalışmaları, bu kalkınmaya baş olmaktadır.

Kaza belediyesi, yavaş yavaş faaliyetini arttırmakta ve tasavvurlarını fiilen tatbika başlamış bulunmaktadır.

Belediye reisimiz Kadri Öztürkün verdiği izahata göre, bu sene Kaşa bir program dahilinde yeni bir faaliyete geçilecek; 10050 lira sarf ile postane karşısında bir belediye binasının inşası, parkın plânlı surette meydana getirilmesi, çocuk bahçesinin parka ilâvesi, spor alanı yanında tribün ihtiyacını karşılamak üzere beton bir düzlük meydana getirilmesi tamamlanacaktır.

Çocuk bahçesi, memleket çocuklarının bir arada toplanması ve terbiye edilmesi bakımından iyi bir eser olacaktır.

Belediye binası, inşası bugünkü halile toprağa gömülmüş, rütubetli bir bina olan eski binadan kurtulmak ve belediyenin şerefiyle mütenasib olmak bakımından isabetli bir hareket olacaktır.

Park, halkın mesire ihtiyacı noktasından çok lüzumlu görülmektedir.

Evvelce belediye, postane karşısında-

Çerkeşte şeker alıp saklıyan iki kişi 2 sene sürgüne mahkûm oldu

Çankırı, (Hususî) — Öğrendiğime göre Çerkeş kazasında şeker fiatlarına 10 kuruş zam yapıldığını radyoda dinleyenler Çankırıda olduğu gibi orada da bakkallara koşmuşlar, kilolarca şeker almağa kalkmışlardır.

Bu arada daha çok harisler ve fırsat düşkünleri şekeri sandıklarla almağa başlamışlardır.

3 sandık şeker alıp saklıyan bir tahsilat ile şekeri fazla fiata satmağa kalkışan bir tuzcu cürmümeşud halinde yakalanmışlardır.

Mahkeme bunların suçlarını sabit görmüş ve bunları (500) er lira ceza ile nakdiye, (2) sene müddetle Zonguldak sürgün edilmelerine karar vermiştir.

İzmirde bir kaza ile köyleri doludan çok büyük sıkıntıya düştüler

İzmir, (Hususî) — Kemalpaşa kazasındaki dolu âfetinde bağların yerle yeksan olması ve mahsul alınmaması merkez kaza halkına yukarı ve aşağı Kızılcalar, Ansızca ve Ekmeksiz köyleri halkını kış mevsiminde ciddi surette sıkıntıya düşürmüştür.

Altı köy halkının büyük sıkıntısı o kadar geniştir ki vaziyet derhal yüksek makamlara arz edilmiş ve Kızılay Cemiyeti felâketzedelerin imdadına yetişmiştir.

Dündenberi merkez kazasıyla altı köy halkına yemeklik buğday tevziine başlanmıştır. Kızılay Cemiyeti İzmirden satın aldığı 54 ton buğdayı tevzi etmeğe başlamıştır. Nüfus başına 200 kilo buğday verilmektedir. Tevziatı yapan komisyona Kemalpaşa kaymakamı riyaset etmektedir.

Kaşta iki kardeş köylünün kavgası

Kaş (Hususî) — Geçenlerde kazanın Arsa köyünde Ahmed adında bir köylünün keçileri kardeşi Mustafanın bahçesine girmiş ve zeytin ağaçlarında tahribat yapmıştır. Bahçe sahibi Mustafa keçileri görmüş, kovalamış ve bu yüzden iki kardeş arasında en evvel bir ağız kavgası başlamış, sonra da bir pundunu bulan Mustafa, kardeşi Ahmed, suda ellerini yıkarken gafil avlıyarak mazverile ağır surette yaralamıştır. Yara tehlikeli bir vaziyet almış ve Ahmed tedavisi için Antalyaya gitmiştir.

Bigadiçte iki köylü donarak öldü

Bigadiç (Hususî) — Bu havalide kış kurbanlarını Mart ayında verdi. Kızılcukur köyünden Hasan oğlu Mustafa adında bir delikanlı Bigadiçe pazara gelirken ışıklar köyünün hemen kenarında arkadaşları ile beraber fırtınaya tutularak donmuşlar, arkadaşları güç halle köye gelerek tehlikeyi haber vermiş, köy gençleri Mustafanın imdadına koşmuşlarsa da hayatını kurtaramamışlardır.

Gene Bigadiç'in Kargın köyünden Hüseyin oğlu Aliş adında ve 25 yaşlarında birisi Sındırgıdan köyüne gelirken yolda fırtınaya tutulmuş, donarak ölmüştür. Her iki ölü nahiyeye getirilerek Sındırgı hükümet doktoru tarafından muayenesini müteakib gömülmüşlerdir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey geçen günkü..

... Yeşilay toplantısında bir doktor..

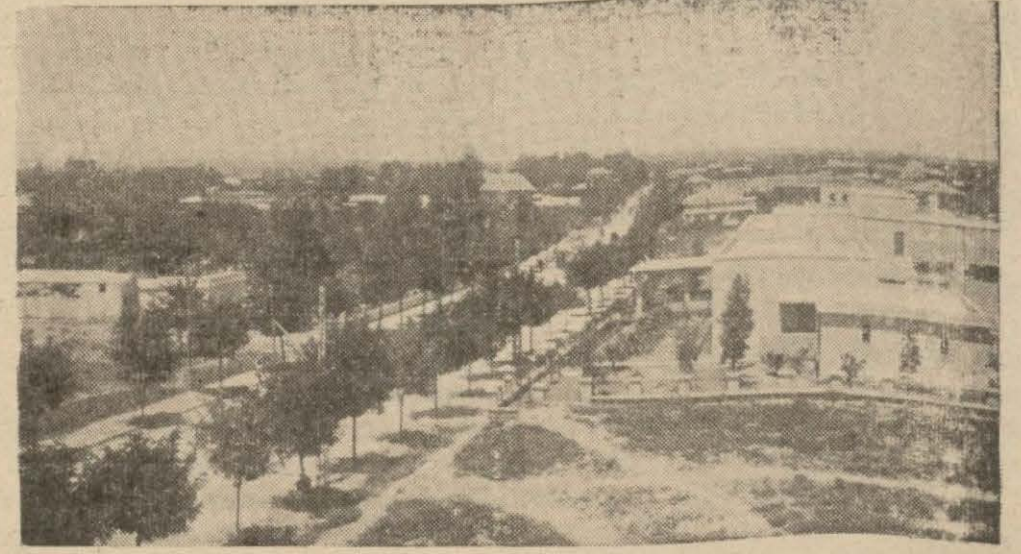
— «İçki içenler ekseriya derdli insanlardır» demiş.

Hasan Bey — İstanbul binbir derdi bulunuşundan mı her adım başında meyhaneye var acaba?

Bugünlerde Adanalılar meşgul eden iki mühim şehir meselesi:

Şehir yollarında budanan ağaçlar ve iki tekerlekli arabalar

İstasyona giden asfalt yol şimdi cascavlak kaldı. Yazın Adananın 45-50 derece hararetile burası kavrulacaktır

İşte şimdi bu asfalt yol kenarındaki bütün bu ağaçların yerinde yeller esmektedir. Adana (Hususî) — Son hafta içinde Adananın en mühim bahis mevzuu iki şeydir: İki tekerlekli araba ve şehir yollarında budanan ağaçlar.

Birinci mesele şudur: Adana vilâyet meclisi Adana belediyesinin talebi üzerine bundan birkaç yıl evvel iki tekerlekli arabaların işleminin men'ine karar vermişti. Bu gün ise vilâyet meclisi ve yeni belediye bu arabaların işleminde ve hattâ şehre girmesinde mahzur görmediğine dair eski kararı bozan bir karar ittifak etmiş buluyor.

İkinci mesele de şudur: Adana şehrinde istasyona kadar asfalt yolda koyu bir gölgelik vücudun getiren okalıptüs ağaçlarını bugünkü Adana belediyesi kökünden budamaktadır. Bugün memleketimizi de alâkadar eden dünya hâdiseleri karşısında bu mevzu üzerinde bu kadar ehemmiyetle duruş, «Bir bardak suda bir fırtına» çıkmaktan başka şey değildir. Ancak mesele tasrih edilmek istenirken Son Postanın müessesili sıfatıyla Adana ekârı umumiyesinin kanaatlerini hülâsa etmekten geri kalmıyacağım. Deniliyor ki:

— Belediye ve vilâyet meclisi mademki iki tekerlekli çiftçi arabalarını işletmekten menetti. neden şimdi bunların işleminde müsaade ediyor? Mademki bu arabaların işleminde müsaade edilecektir neden binlerce arabanın artık kullanılmıyacak diye bozulup parçalanmasına meydan verildi? Dünkü karar üzerine Adana çiftçisi dün dört tekerlekli araba temini için varını yoğunu sattı... Bugünkü karar üzerine ise Adana çiftçisi tekrar iki tekerlekli araba teminine çalışıyor. Çünkü dört tekerlekli araba Çukurovanın yollarında kışın yağmurdan işliyemez. Şehrin ana yollarında budanmasın başlıyan okalıptüs ağaçlarına gelince: Bunun için de şöyle deniliyor: — Ağaç bir duvar gibi çabucak yükselmez. Onun yükselmesi için tabii zamanı beklemek mecburiyeti vardır. Adananın asfalt yolu cascavlak kaldı. Yazık değil mi? Şehirde, bu ağaçları budandıktan evvel yapılacak iş yok mu idi? Yazın Adananın 45-50 derece sıcaklığında gölgesiz bir yolda yüz metre veya gitmek kabil mi? Belediye bunu biraz olsun düşünmedi mi? Bu ağaçların tamamı yerine birer aralıkla kesilerek diğer cins ağaçlar dikilemez miydi? Bu nokta nazarlardan cidden bitaraf görüşlü herhangi bir insanın müşahadelelerini teyid etmektedir.

Eğer fena ise, yapılanları yıkmak doğrudur. Ancak, daha iyisini yaptıktan sonra yıkmak şartı bilhassa bugünkü şerait içinde.. Müteaddid defalar yazdık: «Adana belediyesi memba suyunun bardağını kırk paradan yirmi paraya indirdi. Fakat şehirde -sucuların grevi üzerine- halk susuz kaldı. Makul tarife tatbik etmeli.» dedik. Netice şu oldu: Belediye suyun bardağını yirmi paraya indirdi, şehirde içilecek bir bardak su kalmadı, nihayet görüldü ki bu vaziyet çıkar yol değil.

Gene Son Posta Ağanadaki et meselesini de ele aldı. Çünkü Adana belediyesi etin kilosunda on kuruş tenzilat yaptı, kasaplar da grev ilân ettiler. On beş gün şehir etsiz kaldıktan sonra belediye eski kararını bozdu ve tekrar ete -bu defa iki kuruş fazlasıyla- on kuruş zam yaptı.

Bir şehir belediyesi şehirlinin olduğu gibi, şehirlide belediyendir. Bunun için belediyenin vereceği kararlar yerinde, kabili tatbik ve umunun istifadesini temin edecek mahiyette olmalıdır. Gıda maddeleri fiyatlarını düşürmek şayan: memnuniyettir, ancak buhrana yol açmamak şartı ile. Bu misaller gösteriyor ki, «İş yapmış görünmek» değil, «İş yapmış olmak» lazımdır. Ve Adanalılar Adana belediyesinden bunu beklemektedir.

Rektör bundan sonra Tıp Fakültesine aid eski bir vesikadan bahsederek 1845 yılında Paristen tıp mektebi için getirilmesine çok ihtiyaç olan ve bedeli sekiz yüz lirayı bulan 600 dan fazla teşrihi marazi takımı o zamanki hükümetin (evvelce çıkan doktorlar bu takımları görmeden çıkmışlardır. Bundan sonrakiler de böyle yetişsinler) diye garib bir esbabı mucibe ileri sürerek getirtmediğini tebarüz ettirmiş ve Cümhuriyet hükümetinin ilim ve fen hususunda yaptığı fedakârlıkları anlatmıştır.

Rektör: Genç tibbiyeli, ilerlediğin şeref yolunda, şereflili yolun, alın gibi açık olsun, diyerek sözlerini bitirmiştir.

Rektörden sonra Tıp Fakültesi dekanı Profesör A. Kemal Atay bir söylev vermiş, müteakiben Profesör Neşet Ömer İrdelp (Vatan müdafaasında tibbiyeli) mevzuu etrafında bir konuşma yapmıştır.

Profesörlerden sonra askerî tıbbiye talebesinden Hulus Erkin ve Tıp Fakültesi son sınıf talebesinden Cemal Parman birer söylev vererek arkadaşlarının duygularına tercüman olmuşlardır.

Toplantının sonunda büyüklere tazim ve şükran telgrafları çekilmesi hakkındaki teklif alkışlarla kabul olunmuş ve eski bir tibbiyeli olarak bayrama davet edilen Başvekil Dr. Refik Saydamdan gelen bir müstacel telgraf okunmuştur. Merasimden sonra Şehir bandosu mühtelif parçalar çalmış, gece de Tokathyan otelinde bir çay verilmiştir.

Şirket vapurlarına hoparör konulmayacak Belediye, yaz aylarında Şirketihayriye vapurlarında hoparör bulundurulmasına izin verilmeyecektir. Bu hususta belediye zabıtası talimatnamesine icab eden kayıtlar konmuştur.

Eskişehirde spor faaliyeti

Eskişehirden yazılıyor: Martta başlıyan ikinci devre futbol lig maçlarına bu hafta da devam olunmuş ve İdmanyurdu - Türkücü maçı İdmanyurdu; Demirspor - Eskişehirspor maçı da Demirspor takımları hükmen galib gelmişlerdir.

Diğer taraftan 60 kilometre mesafede yapılan bisiklet seri yarışlarına klüplerden havanın sert ve çamurlu olmasına rağmen dokuz bisikletçi iştirak etmiş ve şu netice alınmıştır:

1 inci Demirspondan Sabahattin.
2 nci Demirspondan Ali.
3 üncü İdmanyurdundan Salih.
Bundan başka 17 Martta Bursada yapılacak 75 kilometrelik bisiklet seri yarışlarına iştirak etmek için şehrimiz bisikletçilerinden sekiz kişilik bir grup asbaşkan ve bisiklet ajanı Aziz Zeytincioğlunun başkanlığı altında Bursa'ya hareket etmişlerdir.

Şehrimizde yapılan üç yarışta iyi neticeler alan bisikletçilerimize Bursa'daki yarışlarında da muvaffakiyet dileriz.

Halkevleri Genel Sekreterliğinin tertib ettiği üç kilometrelik kır koşusuna önümüzdeki Pazar günü şehrimizde de başlanacaktır.

Bu koşular dört hafta devam edecek ve her koşuda kazananlara mükâfatar verilecektir. Resim bisiklet müsabakasına girenleri göstermektedir.

Son Posta

S P O R

Pazara yapılacak lig maçları

Ankara Galatasarayı Beyruta gidiyor - Voleybol ve bisiklet teşvik müsabakaları Pazara yapılıyor - Dolmabahçe stadı ihale edildi

İstanbul Futbol Ajanlığından: 17/3/940 tarihinde yapılacak maçlar şunlardır: Taksim stadı: Beykoz - Topkapı saat 16 hakem Halid Galib. Fener stadı: Y. Davudpaşa - Galatagenciler saat 12 hakem Sami Açıköney. Fenerbahçe - İst.Spor saat 16 hakem Şazi Tezcan

Seref stadı: Kurtuluş - Eyüb saat 12 hakem Terek Özerengin. Alemdar - Kale saat 14 hakem Ahmed Adem. A.Hisar - Anadolu saat 16 hakem Bahaettin Ulöz.

Ankara Galatasarayı Beyruta gidiyor

Ankara Galatasarayı İstanbul Galatasaray klubünden takviye edilecek bir kadro ile iki maç yapmak üzere gelecek hafta Çarşamba günü Beyruta gidecektir. Maçlar Beyrutta Hilmispor klubüne 24 ve 25 Martta oynanacaktır.

Bisiklet teşvik müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Bisiklet Ajanlığından: 1 - Bisiklet teşvik müsabakalarının doruğünü 17.3.1940 Pazar günü sabahı yapılacaktır.

2 - Yarışa tam saat 9 da başlanacaktır. 3 - Yarış yolu Topkapı ile Büyükköyce yolu üzerinde ve 75 kilometrelik bir mesafe dahilinde yapılacaktır. 4 - Yarışçıların koşu saatinden evvel hazırlanmış oldukları halde hazır bulunmaları ve isimlerini hakem heyetine kaydetmelerini lazımdır. 5 - Muayyen saatten geç gelenler yarışa iştirak ettirilmez.

Dolmabahçe stadı ihale edildi

Dün beden terbiyesi İstanbul bölgesi merkezinde Dolmabahçe yapılacak stadyumun ihale evrakını teklif etmek üzere Vali ve bölge başkanı Dr. Lütfi Kırdarın Riyasetinde toplanan heyet evrakları teklif etmiş ve neticede keşif bedelinin yüzde dokuzunda iki (%9.2) noksanla teklif yapan Trabzon Nümuve hastanesi ve İzmir Tütün Bakimevi ve bunlara münasip bir çok büyük inşaat yapmış olan müteahhid mühendis Abdülkadir ve şeriki müessesesine stadyomu (686.070.30) İra üzerinden ihalesine karar vermiştir.

Mektepler arası voleybol ve futbol maçları

İstanbul mektepleri voleybol ve futbol lig heyetinden: 16/3/940 Cumartesi günü yapılacak futbol maçları:

Taksim stadı: Havriye L. - Pertevniyal L. saat 14 hakem T. Özerengin. Haydarpaşa L. İstanbul L. saat 15.10 hakem A. Adem. Seref stadı: Boğaziçi L. - Ticaret L. saat 14 hakem N. Gezen. Vefa L. - Sarıat M. saat 15.10 hakem R. Top.

Beyoğlu Halkevi salonunda: Taksim L. - Şişli Terakki L. saat 14. Erkek M. M. - Kabataş L. saat 14.30. Galatasaray L. - İşık L. saat 15.

Pazara yapılacak yarımşar saatlik futbol maçları

Galatasaray klübü tarafından bu Pazar büyük bir futbol maçı tertib edilmiştir. Galatasaray, Kurtuluş, Beyoğluspor, Şişli arasındaki maçların büyük bususiyeti oyunların yarım saat olarak yapılacağıdır. İlk maçı Galatasaray Kurtuluşla saat 9.30 da yapacaktır.

Vefa klübünün kongresi

Vefa idman yurdu umumî katipliğinden: Klübümüz fevkalâde kongresi 17.3.940 Pazar günü saat 10 da Şehzadebaşında Letafet apartmanındaki klüb merkezinde toplanacağından azamî teşrihleri rica olunur.

"Altın çivili" müsabakaları,,

Beden terbiyesi İstanbul atletizm ajanlığından: "Altın çivili müsabakaları" atmaları Martın 17 nci Pazar günü sabahı saat 9.30 da Seref stadında yapılacaktır.

4 üncü kategori gülle ve disk. 3 üncü kategori gülle, disk, çirid. 1 inci kategori gülle, disk, çirid.

Galatasaray - Mühendis mektebi voleybol maçı

Bugün Galatasaray klübünde Mühendis mektebi Galatasaray takımı arasında bir voleybol maçı yapılacaktır. Müsabaka saat 5 te oynanacaktır.

Bölge voleybol - basketbol müsabakaları

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi Voleybol-Basketbol ajanlığından: 17/3/940 Pazar günü yapılacak maçlar:

Türk Hava Kurumu İstanbul Vilâyet Şubesinde

Kurumumuz yardımcı üyeleri için yaptırılacak (500.000) rozetin münakasa günü Perşembe olarak ilân edilmiş ise de münakasasını 18/Mart/940 Pazartesi günü saat 15 te yapılacak ilân olunur.

Saat 12 de Vefa - Taksim Yeni Yıldız; 13 Galatasaray - Akınspor; 14 Fenerbahçe Alemdar; 15 Beyoğluspor, Yenisehir Doğu; 16 İstanbulspor, İstiklâl; 17 Altınçivili Beylerbeyi; 18 Topkapı, Boğaziçispor; 19 Eyüb - Yıldırım Davudpaşa; 20 Beşiktaş-Süleymaniye.

1 - Müsabakalar Galatasaray spor klübü salonunda yapılacaktır. 2 - Klüpler bu mevsim için tanzim edilecekleri onar kişilik resimli listelerle maçlara iştirak edebileceklerdir. Listesi olmayan klüpler maçlara iştirak ettirilmezler. 3 - Hakemler: Ali Radvan Arsever, Nallı Moran, Ali Rıza Sözeralp, Hafik Sa, Lütfi, Fethi.

İtalya amatör futbol şampiyonası

İtalya amatör futbol şampiyonası nihayetlenmiştir. Milon amatör futbol klübü şampiyon olmuştur.

Finlandiyah atlet Amerikada galib

5000 ve 10.000 metrelere dünya rekoru memi Finlandiyah Maki Sanfransiskoda yaptığı 3 mil koşusunu 14.15.5 dakikada koşarak kazanmıştır. Bu yarışa Amerikalılardan altı atlet iştirak etmiştir.

Kembriç gene galib geldi

Oksford ile Kembriç üniversiteleri arasında yapılan senelik atletizm müsabası 40 puvana karşı 77 puvanla Kembriç takımı kazanmıştır.

İngiliz - Fransız hava orduları maçı

31 Martta Pariste İngiliz, Fransız hava orduları arasında bir maç yapılacaktır. Maruf İngiliz klübü antrenörü Jimmy Hogan İngiliz takımını çalıştırmak üzere Parise gitmiştir.

Ticaret işleri:

Almanya bir milyon liralık fındık ihrac edilecek

Dün ihracat başkontrolörlüğü nezdinde fındık ihracat birliği komitesi toplanarak Almanya'ya ihrac edilecek bir milyon liralık fındık için 46 kuruş fiat tesbit etmiştir.

Almanlar son beş milyon elli bin liralık anlaşmaya göre memleketimizden iki milyon 600 bin liralık tütün, 400 bin liralık kuru üzüm, 400 bin liralık incirden başka 100 bin liralık pamuk tohumu, 100 bin liralık kuspel, 100 bin liralık susam ve 50 bin liralık fıstık mübayaaya edeceklerdir. Bu maddelerin ihrac kıymetleri tesbit ve mübayaaya faaliyetleri başlamış olduğundan piyasada bir canlılık görülmektedir.

Bir günde yarım milyon liralık ihracat yapıldı

Bir haftadanberi kısmen gevşiyen ihrac faaliyetleri dün artmış ve yarım milyon lirayı bulmuştur. Bu arada İngiltereye 300 bin, İtalyaya 50 bin liralık tiftik, Amerikaya 100 bin liralık av derisi satılmıştır.

Romanya için borsadan 80 bin kilo susam mübayaaya edildiğinden piyasadaki gevşeklik zail olmuştur.

550 bin kilo yapak satıldı

Sovyetlere evvelce satılıp henüz ihrac edilmemiş olan 300 bin kilo yapağın ihracı için hazırlıklar yapılmaktadır.

Buna fabrika'ların da 250 bin kiloluk bir mübayaasının inzimamı şehrimizdeki yapak depolarında hararetili bir faaliyete sebep olmuştur.

Diğer taraftan Sümerbank birleşik fabrikalarının da mevcut stokları ve fiat sorması piyasanın hararetini artırmıştır. Yeni kırkım mevsimine kadar eldeki stokların mühim kısmının istihlak edileceği tahmin edilmektedir.

Poliste:

İki amele bir hamalı yaraladılar

Sahpazarında bir müteahhide aid inşaatta çalışan amelelerle o semtin hamalları arasında çıkan bir kavganın sonunda amelelerden Osmanla arkadaşları Yaşar hamal Hasan başından taşla ağır surette yaralanmışlardır.

Suçlular yakalanmış, yaralı tedavi altına alınmıştır.

Hitlerle iki sene

(Baştarafı 7 nci sayfada)

lerin tabii seyirinde birkaç ay sonra esasen vukua gelmiş olacaktır.

Blombergin evlenme hâdisesinde fazlaca ısrarla durmak lüzumludur. Bu iddivacın doğurduğu neticeler maddeten ve manen de en büyük ehemmiyeti haizdir.

Bu hâdise biraz evvel yazdığım gibi, Hitlerler yalnız o yılın ilk buhranına sevk etmekte kalmamış, aynı zamanda onun bayat hakkındaki görüşlerini de tamamiyle ve cezri bir surette değiştirmiştir.

Öğütan itibaren Hitlerler daha az insanî olmuş, ve tehevür anları, ister sahte, ister hakiki olsun, daha sıklaşmıştır.

Taraftarlarının sadakatlerine karşı beslediği imanı ciddi bir surette sarsılmış, ve artık yanına büsbütün varılmaz olmuştur.

Üstelik hâdisenin doğurduğu hepsinden mühim netice, Hitlerin muhitlerinden mutedil ve en muhterem müşavirlerinden ikisinin, Blombergle Baron fon Neurathın çekilmeleri oldu.

Neurathın yerine Ribentrop'un tayin edildiği en büyük felâketti.

Şu noktayı tamamiyle aydınlatmak isterim ki esas niyetleri şayanı takdir olması muhtemel bulunan Her fon Ribentrop ile asla şahsî kavgam olmuş değil.

Fakat daha ilk günlerde onun kibrim, İngiltereye ve iki devlet arasında daha iyi bir anlaşma ümidlerine İngiliz zihniyetinin ciddi bir mâniya teşkil ettiğine dair beslediği iğbirar ve suitefehümü sezdim, ve sonunda anladım ki onun kadar hiç bir kimse harbi tacil için elinden geleni yapmamıştır. Bundan ötürü de Dantenin Cehenneminde, Ribentropa lâiyak olacak derecede müthiş bir cehennem, bir gayya yoktur. Münih konferansından evvel Göring ve diğerlerle konuşurken, onlara 1914 Ağustosunda başlan harbiden, diğerlerinden daha fazla mes'ul olan bir adam varsa, onun da Avusturya hariciye nazırı Konf Berchtold olduğunu hatırlattım.

Ben onu, St. Petersburgda Avusturya elçisi iken tanıdım. Konf Berchtold büyük bir Avusturya asilzadesi, fakat Ribentrop gibi de gurur, kibir, ahmaklık ve sathilik hülâsası idi. Ve benî dinliyen Nazi liderlerine şu ihtarda buldum ki, Ribentrop'un dizginleri çekilmeyecek olursa, bu adam Konf Berchtoldun Avusturyaya yaptığı gibi günün birinde Almanya'yı felâkete sürükleyecektir.

Fakat ne yazık ki harici politika, Hitlerin belli başlıca meşgalelerinden birini teşkil ediyordu; ve Ribentrop da, hariciye nazırı sıfatıyla onunla daimî temasta bulunuyor, ve netice itibarile, diğer Alman nazırlarından daha fazla Führerin üzerinde nüfuzunu kullanmak imkânını buluyordu.

1938 Eylülünde ve 1939 Ağustosunda da, Hitlerin liderlik ettiği harb partisinin, onun en başta gelen yardımcıları kanaatinde Ribentrop ve Himmler idi.

Blomberg hâdisesi, ve bu bir harici muvaffakiyet ile bunun hatırasını izale etmek yolunda cebir ve tahakküm eden ihtiyaçlar dramın birinci perdesi tesmiye edilebilecek Avusturya işinin temposunu hızlandırdı.

I. H.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış 14 Mart 1940 Fiatları

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Lordra	1 Sterlin	5.21
New York	100 Dolar	130.19
Paris	100 Fran	2.9726
Milano	100 Lire	7.0875
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.105
Amsterdam	100 Florin	69.1611
Brüksel	100 Belga	22.0075
Atina	100 Drahml	0.965
Sofya	100 Leya	1.68
Madrid	100 Pegeta	13.36
Budapeste	100 Pengö	24.6675
Bükreş	100 Ley	0.6275
Belgrad	100 Dinar	3.235
Yokohama	100 Yen	32.3925
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.8275

Esham ve tahvilât

1938 % 5 kramiyeli	19.75
Ergani	19.98
Sivas - Erzurum II	19.45
" " V	19.45
" " VI	19.35

Emlâk ve Eytam Bankasından

Essas No.	Yeri	Kıymeti	Nev'i	Mesahası	Depozitosu
180	Üsküdar Küçükcamlıca Bulgurlu mah. E.9.11.Y.9.7.	871.-	Arsa	2737.50 M2	174.20
718	Kadıköy Rasimpaşa Tepe sokak E. 29. Y. 77, taj 77	115.-	Arsa	114.93 M2	23.-
757	Fatih Mollahüsrev mah. E. Vefa Y. Himmetsede ve Akıfpaşa sokak E. 74 Y. 102	624.-	Arsa	312 M2	124.80
758	Fatih Mollahüsrev E. Vefa Y. Himmetsedeoğlu ve Falkpaşa sokak E. 74. Y. 102/1	670.-	Arsa	310 M2	134.-
766	Eminönü Dayahatun mah. Kızlar. ağısı han 3 taj 3, ada 631 parsel 23	100.-	Oda	17 M2	20.-
844	Fatih Aksaray Yalı mah. Ortatob. tan sokak E. 19 Y. 27 ada 819 parsel 5	130.-	Arsa	130 M2	26.-
865	Eminönü Eminsinan mah. Haniçli sokak E. Y. 19 taj 19	68.-	Arsa	34 M2	13.60
1082	Eminönü Süleymaniye mah. E. Süleymaniye cad. Y. İsmet cad. E. 43 Y. 43	47.-	Arsa	11.75 M2	9.80
1084	Eminönü Büyükarşı Keseciler sokak E. Y. 46 taj 46 pafta 8, ada 2729 parsel 20	60.-	Dükkan	2.25 M2	12.-
1026	Bostancı Erenköy Çatalçeşme tüc. car tariki No. 7	1243.-	Arsanın 4/6 H.	1242.25 M2	248.60
1272	Eminönü Büyükarşı Fesiciler No. 71. taj 71	300.-	Dükkanın 72/144 H.	8.- M2	60.-
1384	Beyoğlu Kamerhatun E. Tevlik Y. Mavi sokak E. 27. Y. 2 ada 454. parsel 112	47.-	Arsa	46.50 M2	9.40
1476	Şahkulu mah. Kumbaracı sokak E. 91; Y. 117; taj 117	4938.-	Kârgir ev	143.75 M2	987.60
1520	Eminönü Mercan Kızlarağası han üst kat No. 4 taj 4 ada 631 parsel 4	120.-	Oda	19 M2	24.-
1621	Eminönü Mercan Kızlarağası han üst kat No. 5; taj 5; ada 631 parsel 5	120.-	Oda	21 M2	24.00
1522	Eminönü Mercan Kızlarağası han alt kat No. 4; taj 4; ada; 631 parsel 30	60.-	Mağaza	15 M2	12.-
1523	Eminönü Büyükarşı Mahfazacılar ve Arabacıoğlu sokak No. 8; 8; taj 6, 8 pafta 5; ada 2738; parsel 4	125.-	Dükkanın 4/16 H.	4.50 M2	25.-
1528	Eminönü Sürürü mah. Mahmudpaşa cad. 3.331; 7.185 pafta 136; ada 734; parsel 10	278.-	Dükkanın 120/864 his.	4 M2	55.60
1529	Eminönü Sürürü mah. Mahmudpaşa cad. E. 165; 167; 7.150 150/1; taj 150 pafta 136; ada 315; parsel 37	54.-	Dükkanın 240/13440 his.	10 M2	10.80
1530	Eminönü Çakmakçılar yokuşu Dayahatun mah. Valide hanı birinci kat 3/3/1/3/2/4 No. taj 3/3/1/3/2/4 ada 339; parsel 63	95.-	Bodrum ve arsa	47.50 M2	19.-
1531	Eminönü Mercanağa Çakmakçılar yokuşu Valide hanı alt kat No. 12, taj 12 ada 339, parsel 145, pafta 201	200.-	Dükkanın 240/480 his.	30 M2	40.-
1532	Eminönü Mercanağa mah. Çakmakçılar yokuşu Valide hanı üst kat No. 12, taj 12 ada 339 pafta 201	75.-	Odanın 240/480 his.	27.50 M2	15.-
1575	Kadıköy Caferaga eski Teyfikbey Y. Çıkmaz Eminbey sokak E. 6.8 mü. Y. 1,3	823.-	İki evin 1/2 H.	131 M2	104.60
1576	Kadıköy Bostancı Tüysüz sokak (Bahçeyanus) E2	426.-	Arsanın 32/144 his.	959.21 M2	85.20
1578	Kadıköy Suadiye Bağdad cad. E. 84, 85, Y. 322. 324, taj 340 342	278.-	İki dükkan, 1 evin 196/1344 H.	574 M2	55.60
1590	Bakırköy Kartaltepe İncirli cad. 15; 16 mü.	452.-	Arsa	4524 M2	90.80
1591	Bakırköy Kalitarya, E. 50, 51 Y. 54, 37; taj 46 No.	948.-	Dükkanı müşterim maabahçe ev.	718 M2	189.60
1795	Eminönü Aksaray Kâtibkasım mah. Yalı sokak E. 61, Y. 75, ada 833 pafta 208 parsel 34	924.-	Arsa	308 M2	184.80
1903	Eminönü Lâleli E. Şeyh Ferhad Y. Mimar Kemal E. Ali Rızaefendi Y. Kızıltaş E. 3. Y. 18	142.-	Arsa	35.56 M2	28.40
2067	Topkapı Beyazdağ mah. Hallaç Y. Hallaçhasan sokak E. 18, Y. 22 taj 18	83.-	Evin 7/24 his.	158 M2	16.60

Adresi ve tafsilâtı yukarıda yazılı gayrimenkuller peşin para ile satılacaktır. İhale 27/3/940 Çarşamba günü saat 14 tedir. Müzayedede sırasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde taliblerin depozitolarını % 20 nisbetinde arttırmaları ve mühür kullananların mühürlerini Noterden tasdik ettirmeleri lazımdır. İstekillerin pey akçesi, nüfus tezkeresi ve üç adet vesikalik fotoğrafı bildirilen gün ve saatte kubemiz emlak servisine müracaatları bildirilir. (809) «1826»

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 24800 (yirmi dört bin sekiz yüz) lira olan iki kalem susta çelîği 29/4/1940 Pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usulle Ankara'da İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1860 (bin sekiz yüz altmış) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden dağıtılacaktır. (1978)

★ ★

Muhammen bedeli 1140 lira olan 500 kg. beyaz emaye boya ile 100 kg. Renksiz kristal vernik 18/3/1940 Pazartesi günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahilinde komisyon tarafından açık eksihtme usulle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 85 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksihtme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır. Bu işe ald şartnameler komisyonundan parasız olarak dağıtılmaktadır. (1664)

Ankara Mintakası Sıtma Mücadele Reisliğinden:

Sıtma Mücadele Sıhhat memuru yetiştirilmek üzere 18/3/940 da başlamak ve bir ay müddetle tedrisatta bulunmak ve tedrisatı müteakib on beş gün köylerde tabikatla istigal olunmak üzere mintakamızda Sıtma Mücadele küçük sıhhat memurları kursu açılacaktır. Kursu gireceklerin aşağıdaki şartları haiz olmaları lazımdır.

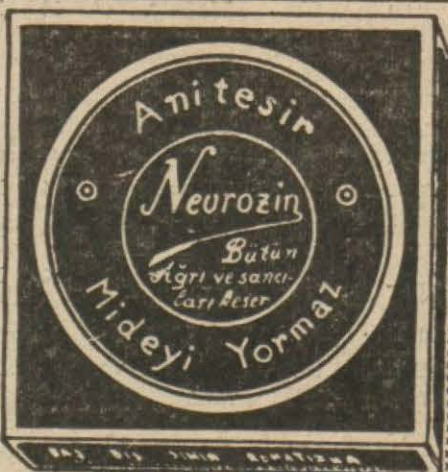
1 - Orta mekteb veya eski rüştiye mezunu olmak.
2 - Yaşı 18 den aşağı ve kırktan yukarı olmamak.
3 - Asketlikte alâkası bulunmamak.
4 - Türk olmak ve iyi ahlak sahibi bulunmak.
İstekillerin mekteb şahadetnamesi veya musaddak sureti, nüfus cüzdanı, sıhhat raporu «Memurin kanununun 5 inci maddesinin D. fıkrasına göre», hüsnühal mazbatası, hali medeni beyannamesi, askerlik vesikası, iğasıle mükelif olduğu kimselere aid beyanname, tercümeihal varakası ve 4 adet 4X6 boyunda fotoğraflarıle Reisliğimize müracaatları. «1770»

RADYOLİN

Her SABAH - ÖĞLE - AKŞAM HER YEMekten SONRA günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

ANİTESİR NEVROZİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP,
ROMATİZMA, SOĞUK
ALGINLIĞI, KIRIKLIK
ve bütün ağrılarını derhal keser.

Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

MAVİ AMBALAJLI

EN İNCE LÜKS 0,10 m/m
TRAŞ BIÇAKLARIMIZ
PİYASAYA ÇIKMIŞTIR.

Radium Ticarethanesi

Galata Okçumusa, 104 Tel: 42878

Veznedar Aranıyor

Bursa Ticaret ve Sanayi Odasından:

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Veznedarlığı münhaldir.
Taliplerin 28. Mart 940 akşamına kadar vesaik ve evrakı
müsbetleriyle odaya müracaatları.

Istanbul Belediyesi İlanları

Üsküdar - Paşabahçe yolunun Vanıköy kısmı üzerindeki heyelânın kaldırılması için yaptırılacak amelîyat açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 2840 lira ve ilk teminatı 213 liradır. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 18/3/940 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümünde yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları, ihaleden 8 gün evvel Nafla Müdürlüğü, ne müracaatla alacakları fennî ehliyet ve 940 yılına aid Ticaret Odası vesikalari ile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümünde bulunmaları. (1656)

Tahmin bedeli	İk teminat	Notlar
660,00	49,50	Zeyneb Kâmil Doğumevi için alınacak 3 adet çamaşır yıkama makinesi.
970,00	42,75	Konservatuvar Müdürlüğü tarafından neşredilecek olan nazari ve amelî Türk musikisi adlı eserin tab' ve teclidi.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 22/3/940 Cuma günü saat 14 de Daimî Encümünde yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve 940 yılına aid Ticaret Odası ve yalnız eser tab'ına taallük eden iş için (Nota ve kitab basmış olduklarına dair) vesikalari ile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümünde bulunmaları. (1773)

Cerrahpaşa hastanesi mutfak ve çamaşırık binalarına yaptırılacak dolap, masa, raf vesaire açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 5530 lira 35 kuruş ve ilk teminatı 414 lira 78 kuruştur. Keşif ve şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 1/4/940 Pazartesi günü saat 14 te Daimî Encümünde yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları, ihaleden 8 gün evvel Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet ve 940 yılına aid Ticaret Odası vesikalari ile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümünde bulunmaları. (2022)

1940 İSTANBUL

Tavla Şampiyonluğu Müsabakası

Divanyolunda Çarşıkapıda TÜRKİSTAN YUVASI Gazinosunda 16 Mart Cumartesi saat 15 de başlayacaktır. Müsabakaya girmek arzu edenler hergün Divanyolunda Ç. E. K. Çocuk kütüphanesine müracaatla isimlerini kayıt ettirebilirler.

Belediye Sular İdaresinden:

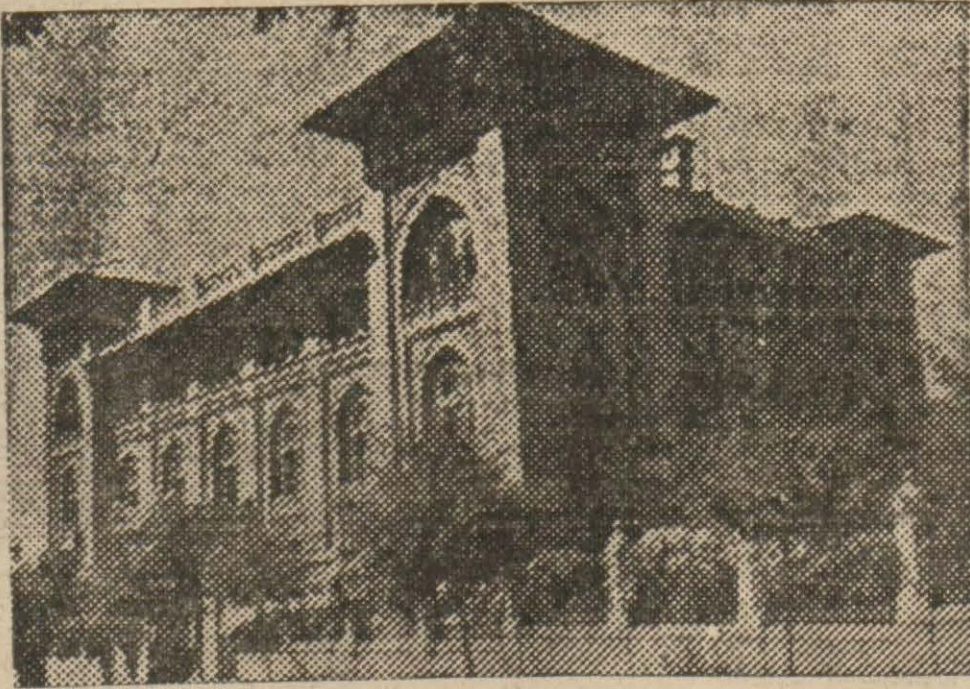
Kapalı zarfla münakasa ilânı

İdaremiz ihtiyacı için «138.000» yüz otuz sekiz bin kilo 15 - 40 m/m kutrunda kurşun boru kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.
1 - Bu husus için tanzim edilen şartname idaremiz Levazım Servisinden parasız olarak alınabilir. Ve nümuneleri aynı Serviste görülebilir.
2 - Talibler şartnameye göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü olan 27 Mart 1940 Çarşamba günü saat 15 e kadar Taksimdeki İdare Merkezinde vermeli ve kabul edilmeyecektir. «1938»

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

KİRALIK Otel

Sirkede Tramvay caddesinde meşhur REŞADİYE OTELI Yeni sâhî i taraftan tamiren kiraya verilecektir. İst. yeller Dördüncü Vakıf binasında asma katında Komisyoncu Halim yazhanesine müracaatları.

Doktor ÇİPRUT

Cildiye ve Zühreviye Mütahassısı Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet apartmanı. Tel: 43353

Mantarlı muşambalar, istorlar, perde için tüller, duvar kâğıtları, yatak çarşafı, yünü ve pike yatak örtüleri, el ve yüz havluları, velhasıl tefrişata aid bilcümie malzemeyi BAKER MAĞAZALARINDA her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla bulabilirsiniz.

ANAPİYOJEN

Dr. İHSAN SAMİ

İstreptokok, İstafilokok, pnömokok, koli, piyosyaniklerin yaptığı çiban, yara, akıntı ve cild hastalıklarına karşı çok tesiri taze aşidir.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi	
Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIÇIL